Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazışleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsaraylar Sok. No: 5 Çağaloğlu
Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay
Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 488 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Asian Kopanı İş Hı. K.: 5 No: 510 Konak
Telefon: 13 69 61
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın İlanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Baskın olayı dünya kamuoyunda ilgiyle izlendi

● 45 saat süren korkunç bekleyiş, faşist terörle uğraşan Türkiye Hükümeti kadar Türkiye ile FKÖ arasındaki ilişkileri de zor duruma düşürmüştü.

ZAFER İŞARETİ YAPTILAR: Mısır Büyükelçiliğinden çıkan gerillalar otobüse bindirilmek üzere götürülürken zafer işareti yaptılar. Gerillalar, Türk halkıyla dost olduklarını, ortak düşmanın emperyalizm olduğunu söylediler. (Telefoto: AA)

FKÖ HEYETİ BAŞKANI GÜNEŞ'LE: Şam'dan özel bir uçakla arabulculuk için Ankara'ya gelen FKÖ heyetinin başkanı, gerillalarla konuştuktan sonra İçişleri Bakanı Güneş'e 45 dakika sonra teslim olacaklarını dedi. FKÖ heyet başkanının dediği doğru çıktı. (Telefoto: AA)

«Filistin Devriminin Kartalları Örgütünün 4 silâhlı militanının Mısır Büyükelçiliğini basmasayla başlayan ve 45 saat süren korkunç bekleyiş, olayın başlangıcının aksine kansız sona erdi. İçerde, faşist terörle uğraşan Türkiye hükümeti kadar, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü de Türkiye ile ilişkilerinde zor duruma düşürmüştü. Ancak, Türkiye hükümetinin Şam'daki FKÖ yetkilileri ile ilişki kurmasından sonra Ankara'ya gelen FKÖ heyeti arabuluculuk görevini başarıyla sonuçlandırınca, her iki tarafında istediği sonuç elde edildi.

Filistin halkının tek yasal örgütü olduğunu Ankara'daki Mısır Büyükelçiliği baskınını düzenleyen gerillaları ikna etmekle bir kez daha kanıtlayan FKÖ'nün Türkiye'de büro açma isteği bir kez daha gündeme geldi ve sonuca ulaştırılabilecek net açıklamalar yapıldı. Ecevit, FKÖ'nün isteği zamanı Türkiye'de büro açabileceğini belirtirken, FKÖ yetkilileri de olayla ilgili olarak Türkiye hükümetinin tutumunu çok olumlu bulduklarını belirtiler.

Biri Mısır'lı 3 kişinin ölümüne yolaçan Büyükelçilik baskını Türkiye kamuoyunun yanısıra dünya kamuoyunda da ilgiyle izlendi ve Ortadoğu ülkeleriyle iyi ilişkiler kurma çabası içinde olan Türkiye hükümetinin bu olay karşısında takınacağı tavır merakla izlendi.

Sonuç, Türkiye-FKÖ ilişkilerinde yeni olumlu gelişmelere yolaçarken «Bu olumlu gelişme için iç ve dış kamuoyunda ne gerek vardı?» sorusunu akla getirdi.

GERİLLALAR BALKONDAN MEGAFONLA BAĞIRDILAR: FKÖ heyeti tarafından teslim olmaya ikna edilen gerillalar, Mısır Büyükelçiliğinin balkonundan megafonla seslendiler. Megafonla seslenen gerilla, «Türk halkını sevdiklerini, Türk halkına düşman olmadıklarını» söyledi. Gerilla, Türkiye ve Filistin halklarının ortak düşmanının emperyalizm olduğunu da belirtti

AP geniş tabanlı hükümete karşı olduğunu öne sürdü

Ankara (Politika) — AP Genel Sekreteri Sakarya Milletvekili Nuri Bayar CHP ağırlıklı hükümetin olmamasıyla alternatifinin de beraberinde getireceğini öne sürerek, «bu hükümetin gidişi ile ortaya çıkacak siyasi ortam, alternatifleri belirtmektedir.» Kendiliğinden bir hükümet ortamı oluşur. Bunun çevresini çizin, örneğini verin diyorsunuz. Bu anda düşünülmesi gereklî olan husus bu değildir» dedi. Bayar ekonomik ve siyasi bunalımların çözümü için parlamentoda çok geniş tabanlı bir hükümet formülüne ihtiyaç olmadığı kanısında olduğunu belirterek, güvenoyu alabilecek bir derecede, ilmanla sarılacak bir kadroya ihtiyaç vardır» dedi.

Haftalık Yankı dergisinin sorularını yanıtlayan AP Genel Sekreteri ara seçimlerden önce hükümeti düşürmek zaminde olduklarını bildirerek, «bu hükümetin düşmesiyle Türkiye'de yaşanması muhtemet siyasi ortam, hükümetin düşmesiyle meydana gelecek rahatlama, hatta Türkiye'nin hükümet bunalımı döneminde, bugünkünden daha iyi daha sağlıklı bir noktaya varacaktır. Kaboslu kalkacak. Bu kabusun kalkmasından doğacak psikolojik ortam Türkiye'yi bir rahatlamaya götürebilir. Bu tıbarla alternatifi yok diye, gösterilmiyor diye, bu hükümete göz yummak olmaz, çünkü alternatifi var» dedi.

Türkiye ekonomik meselelerinin içinden çıkılmaz bir duruma gelmediğini öne sürerken Bayar özetle şunları söyledi:

— «Eğer parlamento bu hükümete alternatif bulamayacaksa, demokratik düzen bulamayacaksa, sistem bulamayacaksa, yardımımız beyhude hale gelir. Memleketa eza - cefa çektiren, istıraplara neden olmuş bir hükümet yerine, sistemin kendisi bir hükümet çıkarmayorsa, o zaman mücadele beyhudedir. İşte, bu buna inanmıyoruz. Sistem, bu kadar başarısız, bir hükümet yerine mutlaka daha iyisini çıkarır.

Türkiye'nin ekonomik meseleleri içinden çıkılmaz bir duruma gelmemiştir. Türkiye'nin geniş imkanları, geniş bir potansiyeli var. Ama hükümet 19 ay içinde yetmiş saymış, ülkenin kalkınması yolunda bir tek adım dahi atmamış, bir tek çivi dahi çakmamış. Anlayış sayahatine kalkan başta Başbakan ve diğer bakanlar, Türkiye'nin geniş olanaklarından, ekonomik potansiyelinden evdenek söz etmektedirler. O halde, Türkiye ankaz haline gelmiş demektir. Gerekli ithalat ürünleri yapılamamasına rağmen, sanayimiz, önemli bir büyüme hızı göstermiştir»

FKÖ iki hafta içinde Türkiye'de büro açacak

GERİLLALAR İÇİŞLERİ BAKANINI ÖPTÜ: Balkonda rehinelerle elele tutuşan gerillalar teslim olmak için dışarı çıktıklarında kendilerini bekleyen İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in boynuna sarılıp öptüler. (Telefoto: AA)

● FKÖ görevlileri, elçilikteki gerillalarla uzun süren telefon görüşmeleri yaptılar ve sonunda dört gerillayı «ikna» etmeyi başardılar. Teslim olmadan önce gerillalar ile Mısır Büyükelçisi el sıkıştı ve sarıldılar

● İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, «operasyon» boyunca olay yerinden ayrılmadı ve FKÖ görevlileriyle ilişkileri bizzat yürüttü. Bakanın olayın daha kanlı sonuçlanmamasında çok etkin olduğu belirtiliyor.

● Rehinelerin sağlık durumu genel olarak iyi. Ankara'da Büyükelçilik önünde alınan güvenlik önlemleri kaldırıldı ve yol trafiğe açıldı. Dört gerilla ise Marmara Köşkünde sorgulamaya alındılar

GERİLLALAR KEYİFLİ: FKÖ heyeti ile görüşmeleri sürdüren 4 gerilla teslim olmaya ikna olduktan sonra, balkona rehinelerle birlikte çıktılar ve fotoğraflandıktan sonra elele tutuştular. (Telefoto: AA)

FKÖ provokasyonun büyümesini önledi

Gerillalar «Türk Hükümetine teşekkür ederiz» dediler

Ankara (Politika) — Mısır'ın Ankara'daki Büyükelçilik binasını 45 saat 15 dakika süre ile işgal altında tutan «Filistin Devriminin Kartalları» adlı örgüte mensup gerillalar dün saban saat 8.30'da İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'e teslim oldular. Gerillaların teslim olmu görüşmelerini sürdüren ve arabuluculuk yapan Filistin Kurtuluş Örgütü olayın konuz biçimde sonuçlanmasında boşrolü oynadı. Önceki gün öğle üzeri Ankara'ya gelen ve önce Türkiye Hükümeti yetkilileriyle sonra da sürekli olarak gerillalarla görüşmelerde bulunan FKÖ'lülera Suriye Eti Saika örgütünden de bir temsilci yardımcılık yaptı.

45 saatlik bekleyişin kansız sona ermesinden sonra oyna oyn basın toplantısı düzenleyen Başbakan Bülent Ecevit ve Filistin Kurtuluş Örgütü heyet başkanı FKÖ'nün çok kısa bir süre içinde Türkiye'de büro açabileceğini dile getirdiler.

Bu arada FKÖ görevlileri ile operasyon boyunca birlikte olan İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in de olayın daha kanlı bir sonuçla uçmasının önlenmesinde etkili olduğu bildiriliyor. Özrenildiğine göre İçişleri Bakanı bir karşı baskını «tüm unsurlar tükendikten sonra» gerçekleştirmeye karşı çıktı ve bunda başarılı oldu.

FKÖ'lüler önceki gece yaptıkları temaslar sonucu bir Mısır ikisi Türksevil de kadın sefaret mensubunun serbest bırakılmasını sağladılar. Daha sonra da sabaha kadar görüşmelerini sürdürerek elçilikte rehin bulunan 7 kişinin 4 gerilla ile birlikte dışarı çıkmalarını sağladılar. Sabah saat 07.00'de elçi evine gelen ikı FKÖ'lü ile İçişleri Bakanı bundan sonra Ankara'ya temasa geçtiler. Bir saat kadar süren görüşmeden sonra saat 8.15'de FKÖ temsilcisi dışarıya çıktı. Kendisini dışarıda karşılayan İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'e, «Bu gece Türkiye'nin Ankara'daki Büyükelçiliğinde bir olay yaşandı. Bu olay, Filistin Devriminin Kartalları adlı örgüte mensup gerillalar tarafından gerçekleştirildi. Gerillalar, basın mensuplarına «Hedefimiz Mısır'daki iki arkadaşımızın serbest bırakılmasıdır» dediler.

Emniyet Genel Müdürlüğünün odasında basın mensuplarına gerillalarla görüşülerek ayrılmak üzere Hasan Safi, Mervan, Hüseyin ve Muhammed isimli dört gerilla açıklamaları sırasında oldukça soğukkanlı göründüler ve açıklamalarını sakin bir şekilde yaptılar. Gerillaların sözcüsü durumunda olan ve özerinde 5 adet bomba ile yakalanan Hüseyin, «Hedefimiz Mısır'daki iki arkadaşımızın serbest bırakılmasıdır. Biz Türkiye halkının dalma yanındayız. Davamızda bize ayrılayış sözcüleri ve Türk milletine ve İçişleri Bakanı'na teşekkür ederiz» dedi.

Yaşları 20-25 arasındaki dört gerillanın, basın mensuplarının sorularını cevaplandırmalarına izin verilmedi, ancak açıklamalarıyla yetinilmesi istendi

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, olay yerinde ve gerillaların üzerinde bulunan mermi, bomba ve silahları da gösterdiler. Yapılan açıklamalara göre, gerillaların teslimi sırasında Hüseyin ad ı ı olanı üzerinde kemerine takılı durumda 5 adet bomba bulundu, ayrıca 3 adet Kalaşnikov marka makinalı tüfek, şarjörlerde ve tabancalarda 255 adet 7,62 çapında Kalaşnikov mermisi ve 70 adet boş kovan bulundu.

Mısır Büyükelçiliğinden önceki gün saat 21.15'de kur tulaşı ederek elçiliğin sekreteri Fikun Turagay, «Dışarıda bir hare ket oldu ve o zaman silahlar üzerimize çevrilivoruz» dedi.

Turagay'ın bir akrabasından edinilen bilgiye göre, ve olay sırasında Türkiye'nin Ankara Büyükelçisi Ahmet Kemal Olama, Filistinli dört gerillanın 45 saat süren eylemının dün sabah sona ermesinden sonra, büyükelçilik binasının arkasındaki İkametgâha çekildi ve hiçbir suretçi kabul etmedi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Ankara'da adım başında bir yabancı basın mensubuna rastlanıyor

● Polisler Elçilikte yapılkarı aramalarda ve gerillaların üzerinde 3 Klaşnkov, beş bomba, 355 mermi ve 70 adet boş kovan buldular

● Demirel, gerillaların öptüğü İçişleri Bakanı için "Bir gün bile görevde kalmamalıdır" dedi

Ankara, (ANKA) — Mısır elçiliği baskınına ilişkin olarak Türkiye'ye gelen Amerikan CBS televizyonu ekibi, belediye otobüsü ile zannedeek, toplum polisine ait bir otobüse bindi, otobüs Büyük Ankara Otelinin önüne geliince «heyyy heyy» diye bağırarak otobüsten indiler. CBS televizyon ekibinin, daha sonra Büyük Ankara Otelı önünden bir taksiye binerek uzaklaştıkları görüldü. Aynı gün saat 11 sularında oldu.

Mısır Büyükelçiliğinin gerillalar tarafın dan ele geçirildiğinde bütün dünyada duyul masından kısa süre sonra hemen sonra Ankara yabancı sasa tecilerin ve televizyoncuların baskınına uğradı. Amerikan te levizyon şirketlerinden NBC ve CBS Telaviv ve Federal Almanya'daki ekiplerini Ankara'ya yönlendirdiler. Japonya'dan İtalya ve İngiltere'den Almanya, Fransa ve birçok ülkelerden gazeteciler Ankara'ya yönaldiler.

Oma gündeden itibaren bunu bilmeyen bir yabancı gazetecinin olmadığı bir de ama tor yerli gazeteci sorulduğu.

Önceki gün öğle saatlerinde Mısır elçiliğinin karşısındaki bulvarda, herhangi bir güvenlik uyarısı du yurulmadığı için ga-

(Devamı S. 7. S. 5'de)

Gerillaların teslim olmasıyla ilgili ölçeki haberler ve resimler

8. sayfada

Kafkasya'da iki komşu Gürcistan, Azerbaycan

DEĞERLİ yazar Ömer Faruk Toprak'ın Sovyetler Birliği gezisinden izlenimler yakında gazetemizde.

GÜRCİSTAN ve Azerbaycan nasıl birer ülke? Yazarla birlikte dolaşacaksınız.

Yarın 5. sayfamızda

İZLENİMLER

MHP'siz günler bitti suçlu yine sanık sandalyesinde

Süleyman COŞKUN

Filistin Devriminin Kartalarını adlı örgütün dört üyesi tarafından 45 saat süre ile Türkiye kamuoyuna faşizmin ülke içindeki etnayet ve terörünün açıka çıkmak üzere olduğunu adeta unutturan olay dün saban başladığı gibi aniden bitti.

Olayın bitmesini, olayın Türkiye ve Filistin halklarının çıkarına, Türkiye ve Filistin halklarının dostluğunu nicbir yara vermeden bitmesini de yıllardır ülkelerini emperyalizmin işgalinden kurtarmaya çalışan, ihanetlerle karşılaşan Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) görevlileri sağladılar.

FKÖ'lüler Türkiye Hükümeti ile ilişki kurup arabuluculuk yapmak için Türkiye'ye gelebileceklerini ilan ettikleri zaman aşağıda olayı bu den

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

FKÖ Temsilcilerinin açıklaması

FKÖ: «Baskının sonucundan CIA memnun olmadı»

Ankara, (Politika) — Mısır Büyükelçiliğini basarak içeridekı görevlileri rehin alan Filistinli gerillalarla arabuluculuk yapmak üzere Türkiye'ye gelen Filistin Kurtuluş Örgütü Heyeti Başkanı Abu Firaz, FKÖ Türkiye temsilciliğinin bir iki hafta içerisinde açılabileceğini söyledi. Bir basın toplantısı düzenleyerek, «Türkiye'de FKÖ arasındaki ilişkileri zedelemediğini» belirten FKÖ yetkilisi heyetin ziyaretinin ilişkileri olumlu bir şekilde etkilediğini söyledi. Abu Firaz varılan olumlu sonuçtan CIA'nın memnun olmadığını belirtti.

FKÖ görevlileri, Başbakan Ecevit'in bir mesajını, FKÖ lideri Yasser Arafat'a ilettiklerini, görevlilerinin ilettiklerini ve gazetecilere açıkladılar.

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Ecevit: Türkiye ve Filistin halkının kardeşliği bozulamaz

● BAŞBAKAN DÜN YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA «FKÖ İSTEDİĞİ ZAMAN BÜRO AÇABİLİR» DEDİ

Ankara, (Politika) — Başbakan Bülent Ecevit Filistinli gerillaların teslim olmalarından sonra düzenlediği basın toplantısında olayın kansız bir şekilde bitmesine katkıda olan Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcilerine şükranlarını sundu. Olayla ilgili olarak gösterilen dayanışmanın Türk ve Filistin halklarının kardeşçe ilişkilerinin bir kanıtı olduğunu söyledi.

Olayla ilgili olarak yardımın bulunan tüm ülkelere ve basta İçişleri ve dışişleri bakanlarına ozmak üzere tüm yetkililere teşekkürlerini sunan ancak belirgin bir şekilde Mısır'ı suçlayan yetkililerine teşekkür etmekten kaçınan Başbakan, bir gazetecinin sorusu üzerine Filistin Kurtuluş Örgütü'nün istediği zaman Türkiye'de temsilcilik kurabileceğini belirtti.

Olayın başlangıcı sırasında yaşanılarını yıltren polis memuru Sadık Kocabaş ile bekçi Ali Babacan'ın ve büyükelçilik çalışanlarının ve büyükelçiliğe gelen ziyaretçilerin durumunu belirten Heyet basın toplantısında şöyle sunları söyledi:

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Sıkıyönetim Atatürk Eğitim Enstitüsü'nün bombalanması haberleri ile ilgili bir açıklama yaptı

İstanbul, (A.A.) — 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından bugün, Atatürk Enstitüsünde 11 Temmuz Çarşamba günü meydana gelen ve bir kişinin ölümü, 15 kişinin de yaralanmasına yolaçan patlamaya ilişkin bir açıklama yaptıdı.

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından bugün, Atatürk Enstitüsünde 11 Temmuz Çarşamba günü meydana gelen ve bir kişinin ölümü, 15 kişinin de yaralanmasına yolaçan patlamaya ilişkin bir açıklama yaptıdı.

1-12 ve 13 Temmuz 1979 tarihli Cumhuriyet ve 13 Temmuz 1979 tarihli Aydın-

(Devamı s. 7. Sü. 4'de)

MISIR REHİNELERİN SAĞ OLARAK KURTARILMASINDAN MEMNUN

Kahire (ANKA) — Mısır Büyükelçiliğini 45 saat ellerinde tutan gerillaların teslim olması ve rehineleri serbest bırakmasından sonra, Kahire'de bir açıklama yapan Mısır Başbakanı Mustafa Halil, Mısır'ın, Ankara Büyükelçiliğinde bulunan Mısır'lı diplomatlarının, rehin hiçbir ödün vermediğini söyledi.

Mısır hükümetinin haftalık toplantısından önce bir basın toplantısı yapan Mısır Başbakanı Halil, Mısır'ın bağımsızlık ilkesinden hiçbir ödüne yanaşmadığını bildirdi.

Başbakan Halil, kendisinin Filistin Kurtuluş Örgütü ile ilişki kurduğunu belirtti, ancak, operasyonu başarıyla sonuçlanmasından büyük memnunluk duyduğunu ve Bülent Ecevit'e teşekkürlerini ilettiğini açıkladı.

BÜYÜKELÇİ DİNLENMEYE ÇEKİLDİ

Öte yandan Mısır'ın Ankara Büyükelçisi Ahmed Kemal Olama, Filistinli dört gerillanın 45 saat süren eylemının dün sabah sona ermesinden sonra, büyükelçilik binasının arkasındaki İkametgâha çekildi ve hiçbir suretçi kabul etmedi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2194

PAZARTESİ
16
TEMMUZ 1979

İNSAN NASIL İNSAN OLDU
İki cilt bir kutu olarak 1400 + 125 L.K.
MARKSİST, İDEALİST POLİTİKA VE EKONOMİ POLİTİK SÖZLÜĞÜ
Yeni cilt çıktı
YENİ DÜNYA YAYINLARI
PK 1222 İstanbul

TRT - 1

09.02 Kadın Dünyası
12.10 Öğle Üzeri
18.15 Laf Lafı Açık
20.15 Köy Dadaracığı

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.45 Müzik Sözlüğü
10.30 Sağlığınız
12.40 Deyişler, Deyişler
18.30 İşte Doğa
21.00 Bir Sanatçının Gönüldü

TRT - 3

12.06 Sizin İçin Seçtikleriniz
21.00 Müzik Takvimi
22.06 Gecenin Getirdikleri

Program-Haber-Eleştiri

Haftadan seçmeler

16 Temmuz Pazartesi «Okuyalım Tartışalım» programının ilki yayınlandıktan sonra, «Bebeğin İkinci Yılı» anne ve babaları çocuğun algılama ve beceri gelişimlerinde uyarıyor. «Irak» özel programı komşumuz Irak'ı geniş olarak bizlere tanıtacak. «Aşağıdakiler - Yukarıdakiler» yukarıdakilerin kuralsız soyetoyu tanıma çabalarını sergileyecek. Tübitak besleme, gıda ünitelerı tanıtılacak.

17 Temmuz Salı programları «Fındanlerin Köpeği» ile başlıyor. «Çevre Korunması» programı sentetik maddelere ayrılmış. Merhaba köy sorunlarına eğiliyor. Türk Sanat Müziğinin solisti Fikret Kızılokuz, TV'de Türk Sinemasında Orhan Aksoy'un filmi «Emine» yer alıyor.

18 Temmuz Çarşamba, Arı Maya küçük ölümcağın sorunlarıyla başlıyor. Türk Halk Müziği'nde sanatçı Mehmet Güçlü izlenecek. «Bilim'den Teknige» dizisinde, endüstri - doğal kaynaklar ilişkisi konu ediliyor. Televizyon filmi yönetmen Gilbert Moses'in «Vazgeçilmeyen Şey Yaşamak», adlı yapıtı.

19 Temmuz Perşembe, Sinbad'ın Serüvenlerini, Çocuklarla Müzik izleyecek. Büyük Kompositörler programında Mozart'ın yaşamını yaptıları ile birlikte anlatıyor. Turizm Rehberi, Anamur, Antalya, Alanya, Side ve Kemer Bölgelerini tanıtacak. Aşk Gemisi'nde bir «Kazanova» var.

20 Temmuz Cuma programları arasında Marco yine özerler izlenda çevresine yardım eder. Dilimiz Türkçe'de Türkçe'nin olanakları ve özleştirme çabaları konu edilecek. Bir Gazetecinin Not Defterinde Celalettin Çetin «Ürkmeye Zor Gündeler»da söz edecek. Televizyonda Sinemada yönetmenliğini Ralph Levy'nin yaptığı «İkili Oyun» izlenecek. Gecenin son programı «Pop Müzik».

21 Temmuz Cumartesi programları arasında Oyun Treni, Filipper, Belçeyde «Siyah Gemiler», «Uzay Yolunda Cennet Yolu, Sevimli Kuklalar ekrana gelecek. Büyük Kumar'da kumarnaz bir grubun pençesine düşen bir aile anlatılacak. Cumartesi gecesi programında Coşkun Demir, Seyda Karaca, Nil Burak, Erol Koyun, Selahattin Alpay ve Yaşar Özel katılıyor. Barette'da dizinin «şantaj» adlı bölümü izlenebilir.

22 Temmuz Pazar günü Oyun Gemisi'nden sonra Tatil Sineması başlıyor. «Silahşörün Ölümü filmini Robert Totten yönetmiş. Mr Mago üç silahşörlerin oyununa devam ediyor. Turan Oto'nda Pol annesiyle Brunoyu aramaktadır. Yönelenen dizileri arasında Pazar akşamı Tatlı Sözü gitiyor. Klasik müzikte Viyana Senfoni Orkestrası Suppe ve Lehar'ın eserlerini seslendirecekler.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER
19.05 Okuyalım Tartışalım
19.30 Bebeğin İkinci Yılı
20.00 Spor
20.30 HABERLER
21.15 Minik Konser
21.20 Irak Özel Programı
22.00 Aşağıdakiler Yukarıdakiler
22.45 Tübitak III
23.15 HABERLER

«Köy Kahvesi»ne seçim yasakları nedeniyle ara veriliyor

Seçim yasakları nedeniyle «Köy Kahvesi» programına iki ay süreyle ara veriliyor.

Programın yapımcılarından Ankara Televizyonu Eğitim Şube Müdürü Filiz Özankaya programa ara verilmesi nedeniyle şunları söyledi.

«Köy Kahvesi geniş bir köylü kesmi ne ve bunlarla yakın bağlantısı olan kent li kesimine seslenen bir program. Bu programda köylü vatandaşlarımız sorunlarını dile getiriyorlardı. Ancak, 2 Ağustos'ta başlayacak seçim yasaklarını düşünerek bu programımıza ara vermeyi uygun bulduk. Bunca insan bir arada bulunduruvk ve çok yasaklarının olması nedeniyle havadan sudan konuşamadık. Bu en azından seyrecimiz milyonlarca köylümüzün, kentlimize saygısızlık cbudu. Elâm ayrıntıda yapılacak seçimlerden sonra programı daha genişletmeyi ve düşündüğümüz bir penlikterde katarak düşünmeyi düşünüyoruz» Son «Köy Kahvesi» programımız 24 Temmuz günü yayınlayacak ve 2 ay süreyle tatile girecek.

ÖZETLE

Maden-İş 23. Bölge temsilciliği seçimi

İSTANBUL — Maden-İş Sendikası 23. Bölge Temsilciliği Konseyi seçimleri yapıldı. Bölge Temsilciliğine Cemal Azmi Poyraz seçildi. Divan Başkanlığına Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Halit Erdem'in getirildiği konsey toplantısında bir konuşma yapan Cemal Azmi Poyraz, Türkiye'deki sendikal hareketin gösterdiği konsey toplantısında durdu. Konsey toplantısında bir konuşma yapan Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Halit Erdem ise sendikal demokrasinin önemini vurgulayarak delegeye düşen görevlerin dönemne değindi. Çalışma raporunun okunmasından sonra seçimlere geçildi. Seçim sonucunda tek aday olan Cemal Azmi Poyraz Maden-İş 23. Bölge Temsilciliğine getirildi.

Gölcükte eylem birliği gelişiyor

GÖLCÜK — Gölcük'te ilerici güçlerin eylem ve güç birliği gelişiyor. Eylem birliği çalışmalarına katılan örgüt ve sendikalar son olarak aldıkları bir kararla eylem birliği çerçevesinde ortak bir bildiri dağıtımı gerçekleştirdiler. Bildiri dağıtımında özellikle İGD ve DEV-GENÇ üyesi gençlerin birlikte ve disiplinli olarak yer almaları; birlikte BANK-SEN görevlerini yerine getirdiğ dayanışmanın ürünü göstermeleri ilerici gençliğin birliği açısından olumlu bir adım olarak karşılandı. Demokratik örgüt temsilcileri Gölcük'te güç ve eylem birliğini kalıcı kılmakta kararlı olduklarını, bunun vazgeçilmez bir görev olduğunu belirtiyorlar.

Petkim-İş Öz Emayede sözleşme yaptı

İSTANBUL — Bursa Orhangazi'de kurulu bulunan Öz Emaye İşyerinde DİSK'e bağlı Petkim-İş ile İşveren arasında toplu İş sözleşmesi İmzalandı. Toplu İş sözleşmesi sonucu 1 Mayıs İşçi bayramı olarak kabul edildi ve İşçi Bayramı İkramiyesi ahındı. Yine sözleşme sonucu ücret zammı olarak birinci yıl için 4200, ikinci yıl için 5400 lira, iki yıllık 7 İkramiye ile 5 bin lira tutarında yakacak zammı elde edildi.

MSP'li Battal: «AP de CHP de bu ülkeyi bahramayacaktır»

Ankara (Politika) — MSP Grup Başkanvekili ve Konya Milletvekili Şener Battal CHP'nin düzeni değiştirmek amacıyla iktisaşma geldiğini hatırlatarak «Ama düzeni değiştirmesi gerekli olan husus bu değildir» dedi. Bayar ekonomik ve siyasi bu-

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Yine DİSK ve yine TÖB-DER

Türkiye toplumu, kesinlikle, tarihinin en zorlu ve sancılı günlerini yaşamaktadır. Hemen bugünden yarına değil; ama, çok uzun olmayan bir süreçte, ya «kadife eldivenin içindeki demir yumruk» demokrasi güçlerinin beynine inecek, ya da Türkiye toplumu işçi sınıfının öncülüğünde ve hegemonyasında ileri demokratik devrimi gerçekleştirecektir.

Böylesi bir değerlendirme, elbette ki, karşıt güçler açısından çözümün, yine bugünden yarına, ya «devrim» ya da «faşizm» ikileminde somutlaşacağı anlamına gelmez. Devrimler de, karşı devrimler de, siyasal erk anlamında, birer «an»dırlar. Ve önceden, bu «an»ları kestirmek ve de takvimlemeye kalkmak, diyalektiğin değil; olsa olsa kaba mekanik düşüncenin ürünüdürler...

Ne ki, toplumlar, tarihin belli uğraklarında öyle bir döneme ce gelirler ki, karşıt güçler arasındaki savaşım süreci, siyasal erk anlamında, nihai hesaplaşmayı kaçınılmaz kılar. Devrim ya da karşı devrim anlarını önceden kestirmeye ve takvimlemeye kalkmak, ne denli mekanik düşüncenin ürünü ise, savaşımın hızla nihai hesaplaşmaya gittiği süreçleri görememek de, diyalektik değil, olsa olsa, oportünist bir düşüncenin ürünüdür...

Bugünden yarına olmasa da, Türkiye'de karşıt güçlerin savaşımı, öyle bir sürece girmiştir ki, tüm olgular, nihai hesaplaşma anının hızla yaklaşmakta olduğunu göstermektedir... Yalnızca nihai hesaplaşma anlamında değil, aynı zamanda, ekonomik, demokratik kazanımları koruma, demokrasinin sınırlarını genişletme ve demokrasi savaşımını, nihai hesaplaşma savaşımıyla aynı potada birleştirme anlamında da, işçi sınıfı hareketi ve demokrasi güçleri açısından, önemli eksiklikler hâlâ ortada durmakta ve «sol»daki bazı siyasetler eteklerindeki taşları dökmeye bir türlü yanaşmamaktadırlar.

DİSK, yarım milyonu aşkın işçiyi bünyesinde barındıran, sınıf sendikacılığı ilkesini, işçi sınıfı bilimini benimsemiş bir kuruluştur... TÖB - DER, kurulu düzene karşı çıkan, kurtuluşu işçi sınıfı hareketinde gören, «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen, ikiyüz binlik öğretmen ordusunun örgütüdür... Sağlıklı bir DİSK ve TÖB - DER, gerek nihai hesaplaşma ve gerekse demokrasi savaşımı açısından, sermaye sınıfı için birer korku dağıdırlar.

Ne ki, şu an sermaye sınıfı için, DİSK ve TÖB - DER birer korku dağı olmak bir yana, dürbünle zor gözlenebilen birer küçük korku adacıkları bile olmaktan uzaktırlar. Şu an, Türkiye'de kıyamet kopmakta, kavga toplumun, her alanına yayılmaktadır. DİSK ve TÖB - DER'de ise, koca bir «tissa»dan başka birşey gözlenmemektedir...

Ne olmuştur da, DİSK ve TÖB - DER böylesine suskun kılınabilmiştir? Faşizm tehlikesi kapının eşiğinde dururken, her Allahın günü birkaç yurtsever, faşist çetelerce katledilirken, bunalımların tüm yükü emekçilerin sırtına bindirilirken emekçi yığınların yaşam koşulları açlık sınırına gelip dayandırılmışken, kesin ve nihai hesaplaşma günü hızla yaklaşırken, demokrasi güçleri açısından hayati bir öneme sahip olan bu iki büyük kuruluşumuz, DİSK ve TÖB - DER, neredadir ve ne yapmaktadırlar acaba?

Demokrasi savaşımında, ey lem koydukları zaman, Türkiye'nin her köşesinden ses getiren, gerici güçlerin «korkulu rüyası» olan, o koskoca DİSK ve TÖB - DER'in, bugün adreslerinden ve lim: Bu bunalım, her iki örgütün de, yönetimlerinde somutlaşmaktadır...

Yapılması gereken açık ve ortadadır: DİSK'te TİP'lisi, TSİP'lisi, Kurtuluş'çusu, CHP'lisi, TKP binalarından gayrı geriye ne kalmıştır acaba?

Sözü uzatmaya hiç de gerek yoktur: Bugün DİSK ve TÖB - DER'de ciddi bir bunalım vardır. Eğri oturup, doğru konuşalım, sınıf ve kitle sendikacılığına inanan tüm siyasetler ve DİSK'e bağlı tüm sendikalar, omuz omuza vermeli, DİSK'in tepesindeki tabansızları, sermaye sınıfı adına, «tarihi misyonu» olanları, tarihin çöplüğüne atmalı ve DİSK'in yönetimine tabanın gerçek temsilcileri getirilmelidir... DİSK'teki bunalımın tek çözüm yolu budur ve bunun için de, zaman yitirmeden DİSK'i olağanüstü kongreye götürmek gerekmektedir...

Konumu farklı olmakla birlikte, TÖB-DER'deki bunalım ve bunalımdan çıkış yolu da, üç aşağı, beş yukarı DİSK'teki bunalıma benzemektedir... TÖB - DER'in sağlıklı bir yapıya kavuşturulabilmesinin yolu da, belli ilkeler etrafında (bu ilkelerin ne olduğu biliniyor), elbette ki maoculuğun ve maceracılığın dışındaki bütün siyasetlerin omuz omuza birlikteliğini ve bağlaşıklığını sağlamaktan geçmektedir. TÖB - DER'deki farklı siyasetler, zaman yitirmeden kafa kafaya vermeli, TÖB - DER'deki bunalımı sona erdirmelidirler...

Yoksa, yarın çok geç olacaktır... Burjuvazi adına «tarihi misyon» yükümlenenlerin yüzleri, hiç kuşku yok, kadife eldivenle okşanacaktır... Ancak, kadife eldivenin içindeki «demir yumruk» tüm demokrasi güçlerinin başına inecektir...

bir ekmek bir Politika

FORUM

Öğretmen saygınlığını yitiriyor mu?

Ali DUNDAR
EĞİTİMCİ — KAMU YÖNETİMİ UZMANI

Dikkat edilirse, ulusal geçmişimizdeki çöküntü ve bozgun dönemleri, aynı zamanda, birlik ve dayanışmanın yok olduğu, bozulduğu dönemlere rastlamaktadır. Ne zaman ki birlik ve dayanışma bozulmuş, her kafadan bir ses çıkmaya başlamış, peşinden toplumsal barış, toplumsal dirlik ve düzenlik de sarsılmış, var, ya da yok olma savaşımıyla burun buruna gelinmiştir.

Çünkü, birlik ve dayanışma, yaşamsal bir gereksinimdir. Saldırıya, sömürüye; yeme, yutma ve yoketme eğilimine karşı en çağdaş, en bilimsel tepki birlik ve dayanışmadır. Bunun ötesindeyse bölünmek, parçalanmak ve yutulup yokolmak kaçınılmazdır. Hem bireyler ve toplumlar için kaçınılmazdır, hem de toplum içinde yeralmaya çalışan meslek vb. kesimleri için kaçınılmazdır. «Parçala ve yut» deyiminin altında yatan acı gerçek, bütünleşmenin nasıl bir yaşamsal gereksinim olduğunu vurgulamaya yeter sanırım.

Birlik ve dayanışma, yaşamsal olduğunca, aynı zamanda tükenmez bir güç kaynağıdır.

Birlik ve dayanışma olgusunun yaratacağı güç kaynağından yoksun bulunan kişi, kesim, ya da topluluklar, hatta uluslar, giderek erimeye, başka kesim, topluluk ve uluslar yanında ağırlıklarını, saygınlıklarını, pazarlık ve direnme olanaklarını yitirmeye mahkûmdurlar. Bunun tarihte çok görülmüş örnekleri vardır. Kendi toplumumuz içinde de acı örneklerini gördük ve görüyoruz. Çoğu çıkışların bildiri ve savların burgacına takılıp kalmasının birincil etkeni, birlik ve dayanışma sürecine ters düşmesinden başka bir şey değildir.

Ta 1914'lerden beri en sağlıklı mesleksel örgütlenme örnekleri veregelen Türkiye öğretmen topluluğu, bugün elinde tuttuğu kazanımlarını gerçekten birlik ve dayanışma içinde kaldığı dönemlere borçludur. Öğretmenin en çok çile çektiği, en çok vurulup kırıldığı, en çok sürülüp savrulduğu günlerse, birlik ve dayanışmasının bozulduğu, kimsenin kimseyi tapımaz olduğu, tozdan dumandan fermanların okunamadığı günlerdir.

İlk örgüt görüntülerinin belirdiği 1914'den beri hep ilerici birlikçi, dayanışmacı ve bütüncül eğilimiyle dikkati çeken Türkiye öğretmen topluluğu, özellikle Cumhuriyetin kuruluşundan başlayarak yeni ve çağdaş bir ileti'yi, özgörevi de üstlenmeyi büyük bir açık yüreklilikle başarmıştır. Türkiye'de Atatürk'ün yanında yeralan, Türk devrimini bilinçle kucaklayan ve bu yolda canını bile vermekten çekinmeyen tek sivil kuruluş, öğretmen meslek kuruluşlarıdır. Türk devrimi uğrunda ilk şehidi öğretmenler vermişlerdir. Bugün de faşist kurşunlarına, sekter kurşunlarına hedef olanlar çoğunluk birlikten, bütünleşmekten, dayanışmacılıktan yana olan öğretmenlerdir; ya da aydın ve işçi.

Neden? Çünkü ülkede birlikçi dayanışmacı ve bütünleşme ci görüş egemen olursa, ulusu bölüp parçalama olanakları zorlaşır; topluma sızma onu sömürme yolları tıkanabilir. O nedenle, birlikçi, dayanışmacı ve bütünleşmeci doğrultuda eylem koyabilecek, düşün ve politika üretebilecek, birikim sağlayabilecek kaynaklara saldırılmalı; aralarda yoğunlaşan aydınlar, öğretmenler, işçiler hedef alınarak tedirgin edilmelidir. Tıpkı çok partili döneme gelmeden önce Türk devriminin savunucusu, yaycısı kimliğiyle devlet politikası içinde saygın bir yeralmış olan büyük öğretmen topluluğu nasıl bu tarihsel süreçten soyutlanarak uzaklaştırıldıysa, bütünleşme ve birleşme doğrultusundan da saptırılmalı, içlerine kötü tohum atılarak birbirine karşı çıkarılmalıdır.

Yurt ve ulus düşmanları, bu amaçlarında oldukça başarılı da olmuşlardır. Özellikle toplum içinde bir türlü kendine taban oluşturamayan kimi kuruluşlar bir büyük kitle örgütü olan TÖB - DER'i kendine taban yapmak için büyük çaba içine girmişlerdir. TÖS günlerinin kaya gibi sağlam büyük öğretmen kitlesi, bir 12 Mart deneyimi de geçirmiş olmasına karşın, taban arayan kuruluşların saldırısından kendini kurtaramamış ve bugünkü açmazına gelmiştir.

Bu açmazda asıl güçsüzlük, yani şu aşamada kendisinden olumlu çalışmalar beklediğimiz TÖB - DER'in asıl soluksuzluğu: Birlik ve dayanışma ortamından, bu ortamın yaratacağı büyük iletişim olanaklarından yoksunluğundan kaynaklanmaktadır. Toplum içinde yer bulamadıkları için büyük öğretmen kitlesi içinde kendine taban arayan kuruluşların etkileyle birtakım yoğunluklara bölünen TÖB - DER, giderek asıl işlevini yapamaz duruma gelmiştir. TÖS olgusuyla gerçekten olumlu bir kitle sendikacılığı örneğine yaklaşan ve 12 Mart gibi gerçekten çok acı ve acı oluğu ölçüde de öğretici bir deneyim geçiren büyük öğretmen kitlesi, TÖB-DER'de başarılı olamamıştır. Ne sağlıklı bir kitle örgütü olabilmiş, ne de ulusal eğitimimizin beklentilerine çözüm arayabilmiştir.

TÖS hatta Federasyon dönemlerinden kalan çoğu eğitim - öğretim, çoğu özlük hakları sorunu askıdadır. TÖB - DER, iç çekişmeleri yüzünden o sorunları kendi örgüt gündemine bile getirememiştir. Denebilir ki, TÖB - DER dönemi, eğitim - öğretim ve meslek sorunlarının, öğretmen özlük beklentilerinin askıya alındığı, fakat öğretmenin sonsuza değin politize olmaya itildiği bir dönemdir. Büyük öğretmen kesimi içinde görüş ayrılıklarının ve zıtlaşmaların olabildiğine yoğunlaştığı dönemdir; olumsuzların körüklendiği dönemdir.

TÖB - DER yönetim çevrelerinin bir türlü durultmayı başaramadıkları ya da durulmasını istemedikleri bu çalkantılar, halk - öğretmen ilişkisini de büyük ölçüde etkilemekte ve bir başka konuyu, öğretmenin saygınlığını yitirip yitirmediği konusunu, gündeme getirmektedir.

Politika'DAN MEKTUP

Okurlardan gelen yazılar

POSTADAN hergün kucak dolusu mektup çıkıyor. Okurlarımız, «Politika Okurları Yazıyor» köşesine, «Forum» köşesine, sanat, spor sayfalarımıza yazılar gönderiyor.

GÖRÜLÜYOR Kİ bu mektuplar, bu yazılar —biraz gecikmeli de olsa— Politika'da yayınlanıyor. Politika'nın okuruyla, yazarı arasında Çin Seddi olmadığı, gazeteyle okurların bir bütün olduğu kanıtlanıyor.

ANCAK, sanıyoruz ki bazı okurlarımız gönderdikleri mektupların, Politika için hazırladıkları yazıların basılmadığını görüyorlar. Önce açıklıkla belirtelim ki, elimize gelen tüm mektuplar, tüm yazılar değerlendirilmekte, dikkatle okunmaktadır. Salt bu iş için «yetkin» bir arkadaşımız görevlendirildi. Başkaca bir iş yapmaksızın okurlardan gelen mektupları okuyor, değerlendiriyor, düzeltiyor (daktilo ve yazım hataları tabii), ilgili olduğu bölümün sorumlusuna iletiyor.

AMA bu arada bazı yazılar da var ki eleniyor. Okurlarımızın «acaba ellerine geçmiyor mu?» endişesine kapılıp aynı yazıları yeniden gönderdiğine tanık oluyoruz. Bu yüzden, işleyişle ilgili bazı bilgiler vermekte ve bu konuyu aydınlatmakta yarar gördük.

UZUN ayrıntılara girmeden bir örnek sunmak istiyoruz. Yazanın adını burada belirtmeyeceğimiz ve İzmir Kemalpaşa'dan gönderildiğini söylemekle yetineceğimiz yazı, yukarıda değindiğimiz gibi, görevli arkadaşımız tarafından elenen yazılardan biri. İlkin bu mektubu, noktalama virgülüne, im'asına hiç dokunmadan aynen sunalım:

«...ÇAĞIMIZ kapitalizmden Sosyalizme geçiş çağıdır ulusal kurtuluş Ve Devrimler Çağıdır Sosyalizmle kapitalizm arasında Savaşta başını Sovyetler birliğinin çektiği Sosyalist ülkeler topluluğu yeni yeni başarılar kazanıyor dünya işçi ve Komünist hareketleri Genişliyor Ulusal bağımsızlık hareketleri devrimler yeni batutlara ulaşıyor yeryüzünde Güçler dengesi Sosyalist ülkelerden yana değişiyor Komünist hareketten yana barış ve Kurtuluş hareketlerinden yana değişiyor ülkemizde ilerici güçlerle ferici faşist güçler arasındaki savaşım sert giderek kanlı biçimyer alıyor bu gelişmeleri iyice değerlendirmek Varağımızın ne olduğunu hangi aşamada ne uğurunda Savaştığımızı açık seçik belirtmek zorundayız türkiyede kapitalist sömürüdüzeni Gerici halk düşmanı Rejim kendine özgü iç ve dış çelişkiler içindedir o, ekonomik Sosyal Politik kültürel moral tinsel heryönüyle bunalımların burgacında Debelenyior bu bunalım kapitalizmin genel bunalımıyla onun devrensel patlamaları süreciyle içiçedir Gerici Egemen Çevrelerin türkiyede Saldırgan Emperyalist blokların nato,lara bağlamış olmaları Emperyalist sermayelere tekelci kumpanyalara ayrıcalıklar Sağlamış olmaları yeni Sömürgecilik yöntemlerinin giderek daha geniş ölçülerde uygulanması işbirlikçi burjuvazinin kendisinin tekelciliğe yükselmesi bütün bunlar bunalımı kat kat sertleştirmiştir süregenleştirmiştir bunalım bu süreçle birlikte türkiyede toplumdaki ana çelişkiler yeni bir özlük boyutlar alıyor En başta ana çelişkiler işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki Emekle Sermaye arasındaki uzlaşmaz karşıtlar yoğunlaşıyor sınıf savaşımı sertleşiyor sonra halkımızla ulusun büyük çoğunluğu ile Emperyalizm Ve ona bağlı bağımlı işbirlikçi Burjuvazinin kendi içindeki ayrışma çatışma sürece genişliyor sürtüşmeler kızışıyor bu çelişkiler ulusal Çapta yurt düzeyinde gelişiyor bu gelişme bugünkü Anti-demokratik halk düşmanı düzeni onun devlet mekanizmasını Parlamento Sistemini gerici faşist karması hükümeti bitevîye sarsıyor...»

MEKTUBUN «yayınlanması dileğiyle» gönderilen bölümleri bundan ibaret. İmla hatalarına dahi dokunmaksızın aktardığımız mektubun okunması bile inanıyoruz ki Politika okurlarını yordu.

ANCAK bizim bu hafta bu konuya değinmemiz imla hatalarından, noktalama işaret'erinin hiç —ama hiç— kullanılmamış olmasından değil. Görevli arkadaşımız için, nihayet beş on dakika daha bu mektup üzerinde çalışmakla düzeltilebilir eksiklerdir bunlar.

AMA biz yazının içeriğine dikkati çekmek istiyoruz. Genel olarak bu okurumuz «doğru şeyler» söylüyor. Ancak bütün bunlar bugüne değin gerek Politika'da gerekse işçi sınıfı hareketinin çeşitli yayın organlarında defalarca ve defalarca yayınlanmış görüşlerin basit bir tekrarından ibaret. Bu yazının yayınlanması demek, Politika okurlarına «bu yazıyı okumanızda yarar gördük» demektedir. Biz bu kanıda değiliz. Aktardığımız mektup kanımızca bilinenleri, hem de artık iyi bilinenleri, yeni hiç bir şey katmadan tekrarlıyor. Bu yönüyle de yayınlanmasında bir yarar göremiyoruz.

SİZ bu mektupta sadece bir örneği aktardık. Benzeri mektuplar da geliyor. Politika'ya yazan ancak yukarıda değindiğimiz «tür» yazan okurlarımıza yardımcı olacağı inancıyla, bu konudaki «tutumumuzu» açıklamak istedik. Umarız yararlı ve aydınlatıcı olmuştur.

HAFTAYA yeni bir sohbette buluşmak dileğiyle...

Okurlardan Politika'ya

Maço'ya bir oyundur

«1979» çocuk yılı ilan edildiğinden beri kamuoyunu oluşturan gazeteler, dergiler, radyo ve TV, yeterli olmasa da, üzerlerine düşeni yapmaya çalıştılar. Bazı yazarlar, çocuk yılında demokratik kitle örgütlerine ve sendikalara bu yolda büyük görevler düştüğünü belirttiler.

20/Haziran/1979 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde Atilla Özkırımlı da şöyle yazıyordu: «Çanakkale'de Tahta At Çocuk Şenliklerine katılan MAÇOYA ekibi için Tıpkı açılışa katılan MAÇOYA'nın sergilediği bir başka trajedi gibi, başlarında yöneticileri sloganlar atan bir grup çocuk... kafası dikenli tellerle çevrilmiş, kalıplara sıkıştırılmış... Cumhuriyette şenliğin açılışıyla ilgili haber de gereğince değerlendirilip katılanların sorularıyla yansıtılan bu olayı, bir çocuk şöyle niteliyordu, kendi yaşıtlarını izledikten sonra, inanarak bağırmıyorlar, ezberlemişler yüzlerinden belli oluyor. Ne gam yöneticiler devrimci görevlerini yerine getiriyorlardı ya..»

HAYIR, Atilla Bey, yanılıyorsunuz. Türkiye Maden-İş Sendikası, işçi sınıfının mücadelesindeki önemli ve şanlı günlerine sahip çıkarak geleneğini sürdürmüştür. 15-16 Haziranlar, 1 Mayıslar, DGM direnişleriyle geleneğini sürdürmüştür. Türkiye İşçi sınıfı tarihine, üstün demokratik ve ekonomik talepleriyle ve imzaladığı sözleşmeleriyle adını şerefle yazdırmıştır. 1979 Çocuk Yılı'nı, çocukların sorunlarına eğildiğini sandıkları yazıları ve istatistik verileri «bin çocuk okuma yazma bilmiyor» dedi ği için yayın organlarına koyarak ya da 1-2 saatlik panel düzenleyerek geçiştiren kuruluşlarımız, sermayenin görevini yapıyorlar.

Ama Türkiye Maden-İş Sendikası, Uluslararası Çocuk Yılı'nda kendisinden beklenen görevi yapmıştır. Emekçi çocukları arasında yarışma düzenleyerek trajedi değil, onurlu bir savaşım vermiştir. Üstelik sloganlar, çocukların istemlerini belirtiyordu. Sloganı atabilmek için de, önceden önçalışma yapılıp ezberlemek gerekir. Umarım yaşıtlarının attığı sloganları küçümseyen bir kolej çocuğu değildir. Ne yazık ki her aydın ve er olan kişi, olaylara pembe gözlüklerle bakmıyor. MAÇOYA'ya, saldırmak, ancak karşı devrimci Maoculara ve serma yenin sözcüsü faşistlere düşer.

Çocuklar, çocukluk çağında ne öğretilirse onu bilirler. Ben ilokulda iken öğretmenimiz hecelerl öğretirken «uyu uyu yat, baba bana bal al» tümcelerini öğretiyordu. Kırsal kesimden ken te inince, gerçekten o yıllarda uyuduğumuzu iyice gördüm. Ana ve babamın hayatında bal alamadığını anladım. Demek ki, günümüz düzeninde büyükler, yakın çevre, eğitim kurumları, çocuklarımıza öğretilen ile gerçek yaşam arasındaki çelişkileri özveriyle veremiyorlarsa, bu görev ilerici nitelikli kadın örgütlerine, sendikalara, demokratik örgütlere düşer.

İKD, Ankara'da MC'ye karşı, işsizliği, baskıya, pahalılığa karşı (5 Kasım 1977)de bir yürüyüş yaptı. Ellerinde boş filelerle, tavalarla yürüyen yüzlerce ananın yanında, çocukları da vardı. Bu çocuklar, babasının - anasının kendisini doyurmak için neler feda ettiğini biliyorlardı. 1 Mayıslarda, özellikle «79»'da emekçilerin önlerinde, öğretmen ana babasının yanında, kaç km. lik yoldan gelmiş yorgunluğuyla yürüyen; babasının ilerici olduğu için çok sürgünlere uğradığını bilen çocuklar birşey bilmiyor zannedilmesin, Mayıs 1978'de Ankara'da «Nötron Bombasına Hayır» ile ilgili olarak çocuklar bildiri dağıtıyorlardı. Bunlar somut örneklerdir. Çocuklarımızın sorunlarına çözüm getirmek bir düzen işidir. Ve çocuklarımız, emekçi çocukları, çırak çocukları, köy çocukları, dostunu da düşmanı da tanıyor artık. Onlar Nazım'ın dizilerini ezberlerken, babalarının grevlerin de nöbet tutarken, kapitalist çağın çürüdüğünü, yeni bir düzene özlem duyduklarını biliyorlar ve ona ayak uydurmaya çalışıyorlar.

Ayrıca, bir emekçi ana olarak MAÇOYA'yı düzenliyenleri, buna alınterini, emeğini verenleri, ürünleriyle katılan çocuklarımızı saygıyla kutluyorum.

Nimet ALTINKAYNAK
ANKARA

BULMACA

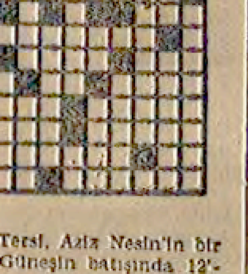

SOLDAN SAĞA: 1) Geçtiğimiz günlerde katili yakalanan ünlü gazetecinin soyadı - Kışın yağar 2) Ruhsal bozukluk 3) Gözün üstündeki kıllar 4) Bir Avrupa ülkesinin halkından olan 5) Tersi, yün şapka - İstanbul'da kültür olayla rına sahne olan kuruluşun simgesi 6) Sodyumun simgesi - Dünya'nın uydusu - Suda yaşayan tek hücreli 7) Tersi, Aziz Nesin'in bir oyununun ünlü kahramanı - «Güneşin batışında 12'yi göstermek üzere ayarlanan» saat 8) Tersi iki keli melik bir soru - Tersi, «duat et» anlamında bir emir 9) İsmiyle çağrılan kişinin verdiği yanıt - «Hayır» anlamında bir sözcük 10) Bir organ - Tersi, bir kadın adı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Savcının hazırladığı yazılı savlar 2) Bir harfin okunuşu - Dini bayramların bir önceki günü 3) Yiğitlik öyküleri, uzun destan - Kıbrıs'ta komünist partinin kısa yazılışı 4) Kurşunun simgesi - Bir Fransız şairi 5) Tersi, bir deniz hayvanı - Bir harfin okunuşu 6) Duman karası - Tersi, «bay»ın kısa yazılışı - 12 Mart Başbakanlarından birinin soyadı 7) En büyük 8) Bir şeyi burnuna yaklaştırıp havasını çekmek 9) Doğuran kişi - Düşünüleni dolayısıyla anlatan söz 10) Bir yarışmada konulan büyük ödülü alan kişi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA: 1. Provokatör 2. Barikat 3. İlaN - La 4. Ot - Tepecik 5. Nihilizm 6. yB - laK - şA 7. AA - aM - Alık 8. Rotasyon 9. Yön - Acar 10. İmar - anadA.
YUKARDAN AŞAĞI: 1. Polonya - Si 2. İti bar 3. Oba - Oya 4. Vantilatör 5. Or - Elaman 6. Kirpik 7. Ak - Fz - Ayan 8. Ta - Cm - Loca 9. ÖTLİ - şınaD 10. Aksak - Ra.

İYG YAYINEVİ
YAZIŞMA ADRESİ: İYG- PK: 914 SİRKECİ / İSTANBUL
TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM.
TAŞSAVAKLAR SOK. BAYOĞLU İŞHANI
NO:1 KAT:2 CAĞALOĞLU / İSTANBUL
Hocapaşa Mektebi Sok. Işık Apt. No: 11/4 CAĞALOĞLU/İSTANBUL
ARI GRAFİK

Türkiye Sutopu Şampiyonası 1. devre karşılaşmaları sonuçlandı

İstanbul, (A.A.) — Türkiye sutopu şampiyonası birinci devre karşılaşmaları bugün Kınalıada su sporları kulübü yüzme havuzunda yapılan karşılaşma ile sona erdi.

Bugün yapılan karşılaşmalarda şu sonuçlar alındı:

GENÇLERDE:
Karşıyaka: 5 - Adana Tenis Dağcılık: 4.
Galatasaray: 21 - Antalyaspor: 2.
İstanbul yüzme ihtisas: 12-Adalar su sporları: 1.

BÜYÜKLERDE:
Muhafızgücü: 10 - Galatasaray: 7
Orta Doğu Teknik Üniversitesi: 9- Kınalıada su sporları: 8.

İstanbul Yüzme İhtisas: 10 - Adalar su sporları: 3.

Beş gündür Kınalıada süren Türkiye Su Topu Şampiyonası ilk devre karşılaşmalarını İstanbul yüzme ihtisas gençler ve büyüklerde lider olarak tamamladı. İkinci yarı karşılaşmalar ise 1-5 Ağustos tarihleri arasında yapılacak.

FKÖ provokasyonun büyümesini önledi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) şilayan İçişleri Bakanı ile ayaküstü görüşen FKÖ temsilcisini balkon kapısını açarak sıra ile dışarı çıkan 4 gerilla izledi. Gerillalardan biri dışkapının anahtarını balkondan kapının önüne kadar gelmiş olan İçişleri Bakanı Güneş'e attı. Elinde megafon bulunan bir diğer gerilla da kendilerinin Türk halkını sevdiğini, Türklere düşman olmadıklarını düşmanlarının emperyalizm olduğunu söyledi «Ortak düşmanımız emperyalizmdir» dedi.

Elleriyle zafer işaretleri yapan gerillalar daha sonra içeride bulunan rehineleri de balkona çıkartarak başta Büyükelçi olmak üzere hepsi ile kucaklaştılar. Ve ellerini birbirine tutarak yukarı kaldırdılar.

Gerillalar elçilik bahçesinin kapısına gelen arabalara binmek üzere saat 8.30'da aşağıya indiler. Sıra ile İçişleri Bakanının da elini sıkarak arabalara binerek Emniyete götürüldüler.

GECEKİ GELİŞMELER

45 saat süre ile Türkiye'ye sadece Mısır Elçiliğindeki işgali yaşatan gerillaların olayı önceki akşamdan beri saat saat şöyle gelişti:

Saat 20.55 — FKÖ'ye mensup iki kişi arabalarla elçiliğin bahçesine geldiler. İçişleri Bakanı Güneş tarafından elçilik bahçesinden uğurlanan iki FKÖ'lü içeride 20 dakika kadar kaldılar.

Saat 21.15 — FKÖ'lülerden biri içeriden dışarı çıkacağını bağırdı. İçişleri Bakanı ve bazı yüksek rütbeli subaylar elçiliğin bahçesine gittiler. Bahçede bekleyen panzerlerdeki polisler de iyice içeri girerek panzerlerin kapılarını kapattılar. Foto muhabirlerine flaş patlatmamaları söylenirken, açılan kapıdan FKÖ temsilcileri ile birlikte biri Mısırlı ikisi Türk üç kadın rehine dışarı çıktılar. Kadınlar dışarı çıkarlarken elektriklerin söndürülmesini istediler. Gerillaların serbest bıraktığı kadınlar Ülker Kaynar, Füsun Turgay ve elçilik ikinci sekreteri Sallame Şakir'di.

Saat 00.30 — Gerillaların isteği üzerine yemek getirildi. Pencereden Türkçe konuşan birisi kapının önüne bırakılan yemeği almak için aşağı ineceğini ateş açılmamasını istedi. Aşağıdan ateş edilmeyeceğinin bildirilmesinden sonra aşağıya inerek yemeği aldı.

Saat 02.30 — FKÖ temsilcileri ile gerillalar arasında telefon görüşmeleri yeniden başladı. Gerillalar bu olaydan sıkıldıklarını bildirerek Türkiye Hükümetinin isteklerini 10 dakika içinde yerine getirmemesi halinde elçiyle birlikte askeri ataşeyi öldüreceklerini bildirdiler. Tüm görevliler bunun üzerine sipere girdiler.

Saat 2.45 — İçişleri Bakanı'yla birlikte elçilik binası kapısına gelen FKÖ temsilcisi ellerini kaldırarak elçilik binasına girdi. Görüşme yüz yüze yeniden başladı.

Saat 03.20 — FKÖ temsilcisi görüşmesini tamamlayıp yukarı çıktı. Ayakta kısa bir görüşme yapan iki yetkili derhal elçilik önünden ayrılarak TUSAŞ binasındaki karargâha gittiler.

Saat 06.30 — İçişleri Bakanı Güneş'le birlikte FKÖ temsilcileri elçiliğin arka kapısından elçilik bahçesine girip elçinin evinden dahili telefonla gerillalarla yeni bir görüşme yaptılar. Daha sonra buradan çıkan Bakan ve FKÖ'lüler ön kapıya gittiler. FKÖ temsilcileri içeri girdi.

Saat 08.15 — FKÖ temsilcisi dışarı çıktı. İçişleri Bakanı Güneş kapıdan temsilciyi karşıladı. Bir süre görüştükten sonra birlikte bahçeden içeri girip kapıya yürümeye başladılar. Bu sırada gerillalar 2'nci kattaki kapıyı açarak balkona çıktılar. Buradan Türk halkına ve Türklere düşman olmadıklarını, ortak düşmanlarının emperyalizm olduğunu bildirip elleriyle zafer işareti yaptılar.

Saat 08.30 — Gerillalar teker teker aşağıya inip teslim oldular.

SORGULAMA BAŞLADI

Mısır Elçiliğinin 45 saat 15 dakika işgal altında tuttuktan sonra teslim olan Filistinli gerillaların getirildiği Marmara Köşkünde ilk sorgunun uzman elemanlarca yapıldığı ve İçişleri Bakanından başka Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ile Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın da bir ara buraya gelip ayrıldıkları bildirildi.

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş ise gerillalarla birlikte geldiği köşkten bir süre sonra ayrıldı. Köşkü Gülvercinlik Jandarma Birliği koruyor.

BÜYÜKELÇİYE İYİ DAVRANILMIŞ

45 saat 15 dakika gerillaların elinde rehin olarak tutulan Mısır'ın Ankara Büyükelçisi Ahmet Kamel gerillaların kendisine çok iyi davrandıklarını söyledi.

Büyükelçi Ahmed Kamel Olama'nın eşi ANKA muhabiri ile yaptığı görüşmede büyükelçinin sağlık durumunun iyi olduğunu gerillaların kendisine iyi davrandığını söylediğini ancak çok yorgun olması nedeni ile doktorun kendisinin hemen yatmasını ve kimse ile görüşmemesini tavsiye ettiğini belirtti.

BÜYÜKELÇİLİKTE ARAMA

Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğini basan gerillaların teslim olmaları ve rehinelerin serbest bırakılmalarından sonra, güvenlik kuvvetleri büyükelçilik binasında arama yaptılar.

Filistinli gerillaların teslim olmalarının ardından, bina çevresindeki güvenlik önlemleri kaldırılmaya başlandı. Ancak, güvenlik kuvvetleri bomba olabilecegi olasılığı üzerine arama yapmak için büyükelçilik binasına girdiler.

Bahçede bulunan büyükelçilik makam arabasını da kontrol eden güvenlik kuvvetleri, bina içinde yaptıkları aramadan sonra dışarıya ellerinde 4 adet büyük boy çanta ile çıktılar.

Güvenlik kuvvetleri tarafından büyükelçilik binasında yapılan aramada 4 adet otomadik silah ile 5 adet el bombası bulunduğu öğrenildi.

ÖKÇÜN BÜYÜKELÇİYİ ZİYARET ETTİ

Bu arada Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Mısır Büyükelçisi Ahmet Kemal Olama'yı büyükelçilik ikametgahında ziyaret ederek, geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Büyükelçi ile kısa bir süre görüştü. Ökçün, ikametgahdan ayrılırken, büyükelçi Olama kendisini kapıya kadar uğurladı.

REHİNELERE İYİ DAVRANILMIŞ

Gerillalarca serbest bırakılan rehineler, büyükelçilik ikametgahına götürüldüler.

Gerillaların elinde bulunan son rehinelerin içinde ki Türklerden büyükelçiliğin garsonu Mehmet Turan, A.A. muhabirine gerillaların kendilerine çok iyi davrandıklarını söyledi.

Mehmet Turan, gerillaların kendilerine çay ve kahve ikram ettiklerini, her türlü gereksinimlerinin giderilmesinde yardımcı olduklarını bildirdi. Turan, gerillaların kendisine, «Bizim eylemimiz Türklere karşı değil, size birşey yapmaya çağızı» dediklerini de belirtti.

TRAFİK AÇILDI

Bu arada 45 saattir trafiğe kapalı olan Atatürk Bulvarının Kavaklıdere kesimi trafiğe açıldı.

Atatürk Bulvarının Kavaklıdere kesimi, Mısır Büyükelçiliğinin gerillalar tarafından basılmasından sonra, Cuma günü saat 11.15'den itibaren trafiğe kapanmıştı.

Yalnızca güvenlik kuvvetlerinin taşıtlarına açık tutulan Atatürk Bulvarı'nın Kavaklıdere kesiminde bulunan güvenlik araçları gerillaların teslim olmasından ve rehinelerin serbest kalmasından sonra ayrıldılar.

Güvenlik araçlarının kaldırılması ve güvenlik kuvvetlerinin çekilmesi ve Mısır Büyükelçiliği baskını olayının sona ermesi üzerine dün saat 09.55'den itibaren Atatürk Bulvarından araçların geçmesine de izin verildi.

GERİLLALARA ÇIKIŞ İZNİ VERİLMEYECEK

Mısır Büyükelçiliğini basarak, büyükelçi ile birlikte binada bulunanları rehin alan ve dün sabah teslim olan Filistinli dört gerillanın, yurt dışına çıkmalarına izin verilmesinin sözkonusu olmadığı öğrenildi.

Filistinli gerillalar dün sabah, teslim olduktan sonra Marmara köşküne götürüldüler. İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'da gerillalarla birlikte köşke gittiler.

Marmara köşkünde bir süre tutulan gerillalar, saat 11.30'da güvenlik kuvvetlerince köşkten alındılar ve Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüler. Gerillaların götürülüşü sırasında geniş güvenlik önlemleri alındı.

Hindistan Başbakanı istifa etti

Yeni Delhi (A.A.) Hindistan basın terörüstünün bildirdiğine göre, Başbakan Morarji Desai dün istifa etti. Desai, 27 ay önce başbakan olmuştu. Desai'nin kabinesinden son birkaç gün içinde dokuz bakan istifa etmiş, başında bulunduğu Janata Partisi de parlamentoda çoğunluğu kaybetmişti.

FKÖ: Baskının sonucundan

(Baştarafı 1 nci Sayfada) Irak Büyükelçiliğinde düzenlediği basın toplantısında FKÖ heyeti başkanı, buraya Türkiye Hükümetinin daveti üzerine geldiklerini, görevlerini başarıyla sonuçlandırdıklarını bildirdi. Daha fazla kan dökülmemesi için çaba sarfedip arabuluculuk yaptıklarını belirten Abu Firaz, olayın çözümlenmesi için gösterdikleri ilgiden dolayı Türkiye Hükümetine Başbakan Bülent Ecevit, İçişleri ve Dışişleri Bakanları başta olmak üzere tüm yetkililere teşekkürlerini sundu.

Rehinelerin sağlığı için büyük özen gösterdiklerini belirten Abu Firaz özetle şöyle devam etti:

«Çünkü onlar Mısır halkının fertleridir ki onlar aziz bir halktır. Bu şunu gösteriyor: Biz Mısır halkının yanındayız ama Sedat rejiminin ve hükümetinin değil. Ziyaretimiz Türkiye halkı ile Filistin halkı arasındaki dostça ilişkileri daha fazla güçlendirdi. Türkiye hükümetine bu olayda olumlu katkılarda bulunduğu için en derin saygılarımı sunarım. İki gün sonra ülkemizden ayrılacağım, beraberimde Başbakan Bülent Ecevit tarafından Yaser Arafat'a sunulmak üzere bir mesaj götürüyorum.»

Abu Firaz daha sonra toplantıda gazetecilerin çeşitli sorularını yanıtladı.

SORU: — Gerillalar hangi koşullarla teslim oldular?

YANIT: — Ortada herhangi bir koşul yoktur. Her iki tarafın da inançları vardı. İki taraf da bu inançları doğrultusunda davrandı: Her kesimin kabul edilebilecek bir sonuca varmak, kan dökülmesini önlemek.

SORU: — Heyetin FKÖ'yü temsil etmediği söyleniyor?

YANIT: — Aynı şekilde bu haber bana da iletildi. Bu haberin kasıtlı olduğu ve bunun arkasında CIA'nın rolünün olması mümkündür. Bizim vardığımız olumlu sonuçtan ve FKÖ heyetinin Ankara'ya gelmesinden CIA memnun değildir.

SORU: — Sizin örgütünüzden olmamalarına karşın gerillaları nasıl ikna ettiniz?

YANIT: — Her Filistinli, nerede olursa olsun FKÖ'nün kendi yasal temsilcisi olduğunu tanımaktadır ve dolayısıyla bu örgütün görüşlerine saygı gösterir.

SORU: — Gerillalar nerede yargılanacaklar?

YANIT: — Bunu Türk Hükümetine sorabilirsiniz.

SORU: — Filistin Kartalları Örgütünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

YANIT: — Şunu kesin olarak söyleyebilirim. FKÖ'nün bu tür olaylarla hiçbir ilişkisi yoktur. Onlar kendilerini istedikleri şekilde adlandırabilirler, ben onları ne maceracı ne kahraman olarak adlandıramam.

SORU: — Türkiye'den sonra hangi ülkeye gideceksiniz?

YANIT: — Dünyada her hangi bir ülkeye gidebilirim. Ancak kendi ülkeme gidemem çünkü ülkem siyonistlerin işgali altındadır.

Gerillalar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lar Füsun Turagay'ı rehin aldılar.

Füsun Turagay, gerillaların kendilerine kibar davrandığını, sigara ve çay ikram ettiklerini söyledi.

Turagay, gerillaların elçilik binasını ele geçirmelerinden sonra, bulunduğu odanın kapısını kitlediklerini söyledi. gerillaların odayı boş zannettiklerini ve kapıyı açmadıklarını belirtti.

Mısır Büyükelçiliği sekreterini önceki sabah elçi evinden yakını telefonla aradı. Füsun Turagay, bu telefon görüşmesinde moralinin yerinde olduğunu, merak etmemelerini söyledi.

Bu telefon görüşmelerinden sonra Füsun Turagay Gerillalar tarafından alınarak diğer rehinelerin yanına getirildi. Turagay, burada kendilerine gerillaların nazik davrandıklarını söyledi. «Ancak dışarıda bir hareket olduğu zaman silahlar üzerimize çevriliyordu» dedi.

DEMİREL'İN TEPKİSİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel İçişleri Bakanını ve hükümeti eleştirmek için yeni bir bahane buldu. Gerillaların teslim olurlarken İçişleri Bakanı ile kucaklaşıp öpüşmelerine kızan Demirel, akşam üzeri verdiği yazılı demeçte «Türk polisini ve bekçisini şehit eden caniyi kucaklayıp öpen bir İçişleri Bakanı bir gün bile bu görevde kalamaz» dedi.

Demirel hükümetin gerillalara ve arabuluculuk yapanlara birşeyler vaadedilmiş olunabileceğini de öne sürüp özetle şöyle konuştu: «Bu hareketi ile İçişleri Bakanı devletimizin onurunu zedelemiş, milletimizin gururunu incitmiştir. Demek ki, (Türkiye'de güpegündüz büyükelçilik basmak, sonunda basanların İçişleri Bakanı tarafından kucaklanmasıyla neticeleniyor) denilmeyecek midir?

Bu görmemezlikten gelinecek bir olay değildir. En az baskın olayı kadar önemlidir.»

YİTİK
Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Şaban DURSUN

MHP'siz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) li sağlıklı bir şekilde sonuçlandırabileceklerine inanmıyorlardı. Çünkü Filistinliler bir yandan ülkelerini işgal etmiş olan İsrailli emperyalistlerle çarpışırken, bir yandan da yıllardan beri bu tür bireysel terörist gruplarla savaşıyorlar, bunca yılda elde edilen politik ve askeri kazanımları yitirmemeye uğraşıyorlardı. Ve her defa, olaya çok etkili şekilde egemen olamıyorlardı.

FKÖ'lüler Türkiye'ya gelip Türkiye yetkilileriyle temas kurarken işe, bu durumdan duydukları üzüntüyü dile getirerek başladılar. Dünya kamuoyunda önemli adımlar atma aşamasındaydılar. Böyle bir olay, son derece olumsuz etkilerde bulunacaktı. Türkiye açısından bu kişilerin serbest bırakılması konusunun düşünülüp düşünülemeyeceğini sordular. Türkiye yetkilileri ise bazı ölüm olayları nedeniyle böyle bir işe yaklaşmalarına olanak bulunmadığını söylediler Filistinlilere. Filistinliler ise sorumsuz gerillalara bir çılgınlık yapmamalarını anlatmaya çalışırken, pek çok kapitalist ülkede olan kanlı çılgınlıklardan birinin de Türkiye'de olmaması için Türkiye yetkililerini ikna etmeye uğraşacaklardı.

İş, sadece bazı bakanların arasında sürse pek birşey değildi de işe karışan bazı bödükler her an karışıklığa yol açabilirlerdi. Örneğin FKÖ görevlilerinin ellerini kollarını sallayarak Türkiye'ye girmeleri, kendilerini bu işle görevli gören bazı «önemli» kişileri rahatsız etmişti. Bakanların yanına üstlerinin başlarının aranmadan girmelerine karşı çıkıyorlardı. Neyse ki Dışişleri Bakanı özel olarak tüm sorumluluğu üstlendi de Filistinin gerçek sahipleri Türkiye'de hakemedikleri bir muamele ile karşılaşmaktan kurtuldular.

Bu arada boş durmayan iki ülke de Mısır ile İsrail'di. Mısırlılar Türkiye'yi her türlü harekette serbest bırakıp büyükelçilerini de feda ederlerken, bir yandan da Amerikan eğitimli 7 kişilik katil timini Türkiye'ye kanlı bir baskına yardımcı olmaya gönderdiler. İsrail ise açıklama üstüne açıklama yaparak rehinelerin kurtarılması için tüm güçleriyle yardımcı olabileceklerini bildiriyorlardı.

Görüşmeler sürdürülürken gerillalar ne yapacaklarını bilmez haldeydiler. Türkiye'den istedikleri pekçok şey aslında Türkiye'nin dış politikasını hiç bilmediklerini gösteriyordu. FKÖ temsilcilerine de ikide bir kendilerine araba verilip polisler çekip gitmedikleri takdirde elçiyi ve askeri ataşeyi vuracaklarını söylüyorlardı. İşin ilginç yanı, FKÖ'lülerin kendilerini ABD'ye haraç mezat satan bir ülkenin elçilik mensuplarını, kendi ülkelerinin insanlarından kurtarmaya çalışmalarıydı. Bu da gerçekçi sonuca varmaya yönelik savaşımın gereğiydi.

Saatlerce süren telefon görüşmeleri, karşılıklı temaslar sonucu olay başladığı gibi bitti. Olan yaşamını kaybeden üç kişiye oldu. Filistinlilerin başbelası bir maceranın bizim açımızdan en büyük yanı, açığa iyice çıkmaya faşist saldırı odaklarının Türkiye'deki yüzünün bir süre için bile olsa gölgelenebilmesi, unutulabilmesiydi.

MHP'nin rahat saatleri sona erdi. Sanık yine sanık sandalyesine oturtulacak.

Ankara'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da) zeteciler serbest tur atabildiler. Bu arada bulvarın bu kısmının «gazeteciler bulvarı» olarak adlandırılması yolunda öneriler yapıldığı görüldü.

Gazetecilerin büyük çoğunluğu olayların başladığı Cuma gününden bu yana uyku uyumadan ya da çok az uyku uyuyarak görev yaptılar. Mısır elçiliğinin tam karşısındaki bir pastanenin bahçesinde ya da, apartmanların önlerinde oturarak sabahladılar.

TRT kameramanları da olayları başlangıcından bu yana karşısındaki binalara yerleştirilen kameralarla kaydettiler. Bir televizyon naklen yayın arabası da elçiliğin karşısında bulunan ve «karargâh» olarak adlandırılan Türkiye Uçak Sanayii Anonim Şirketi (TUSAŞ) binasının arkasına yerleştirildiler.

YİTİK
Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Ahmet KONYA

Mısır

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Büyükelçi Olama ile telefonla görüşmek isteyenlere de ikinci katip Muhammed Anouar Wali «Büyükelçinin çok yorgun olduğunu ve kimseyle konuşamayacağını» bildirdi.

Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğinde eylemin dün sabah sona ermesinden sonra çevrede bir sessizlik egemen oldu.

Büyükelçilik binasının Atatürk Bulvarı yönündeki ana giriş kapısı polis noktasında yeniden iki polis memuru görevlendirildi.

Mısır Büyükelçiliği binasının Paris Caddesi yönündeki giriş kapısı önünde de güvenlik önlemlerinin genişletildiği belirlendi.

Ecevit: Türkiye ve Filistin halkının kadeşliği bozulamaz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) söyledi:

«Olayın daha çok kan dökülmeden çözümüne Filistin Kurtuluş Örgütü'nün büyük katkısı olduğunu şükranla belirtmek isterim.

Bilindiği gibi, başta Filistin Kurtuluş Örgütü Yürütme Konseyi Başkanı Sayın Yaser Arafat olmak üzere, bu örgüt yöneticileri ve Sayın Yaser Arafat'ın dün yurdumuza gönderdiği Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcileri, özellikle olayın büyük bir faciaya yolaçmadan kapanabilmesi için olağanüstü çaba göstermişlerdir.

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Sayın Abu Firaz başkanlığında arabuluculuk için Ankara'ya gelen değerli temsilcileri, gece gündüz çalışarak ve her tehlikeyi göze alarak barışçı harekatımıza yardımcı olmuşlardır.

Böylelikle Türk halkıyla Filistin halkının kardeşçe dayanışmasının kıvanç verici bir kanıtı ortaya çıkmıştır.

Bu üzücü olay, kesinlikle inanıyorum ki, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün bilgisi ve onayı dışında yaratılmıştır. [illegible] nu hedef almadığını gösteren [illegible] rımla birlikte, olay sırasında gözlemiş bulunuyoruz. Nerede ve kimlere karşı olursa olsun asla tasvip edilemeyecek olan böyle bir olayın Türkiye'de sahnelenmiş olması, edindiğimiz izlenime göre, ülkemizle doğrudan ilgili bulunmayan nedenlere dayanmaktadır.

Eylemi yapanlar, başlangıçta neden oldukları iki ölüm olayından sonra kan dökmemeye özen göstermişlerdir. Önceleri kadın rehineleri, sonra tüm rehineleri serbest bırakmışlardır. Dün serbest bırakılanlardan aldığımız bilgiye göre de rehinelere iyi davranmaya özen göstermişlerdir. Sonunda silahlarını bırakarak Türk güvenlik kuvvetlerine ve adaletine teslim olmuşlardır.

Bu hayırlı ve teselli edici sonuca, şiddet eylemciliğini cüretlendirebilecek hiç bir ödün sözkonusu olmaksızın varılabilmiştir.

Ulusal ve yasal hakları uğrundaki mücadelesini ve kendi devletini kurma hakkını inançla desteklediğimiz Filistin halkının lideri Sayın Yaser Arafat'a bugün bir mesaj göndererek olayın böyle bir sonuca ulaşmasındaki değerli katkıları ve Türkiye ile dostluğa verdikleri önemi bu vesileyle de inandırıcı biçimde kanıtladıkları için teşekkür ettim.

Türk ulusu, yurtta barışla bölgede ve dünyada barışı bir bütün ve bölgemize kalıcı ve gerçek barışın ve huzurun, ancak Filistin halkına yasal hakları [illegible] nmakla gelebileceğine inanır.

Bizim kadar kardeş Filistin halkını da üzdüğünü gördüğümüz bir olayın, barışçı bir çözüme ulaştırılması uğrunda yaptığımız işbirliği, barış uğrundaki dayanışmamızı pekiştirici bir etken olmuştur.

SORU - CEVAP

Çok sayıda yerli ve yabancı gazetecinin soru yağmuruna tutulan Başbakan Ecevit bazı sorulara şu yanıtları verdi:

SORU — Teslim olma sırasında herhangi bir ödün verilmesi sözkonusu mu?

Yanıt — Herhangi bir ödün verilmediği gibi böyle bir konu sözkonusu bile edilmedi.

SORU — Gerillalar ellerindeki silahları hangi yolla Türkiye'ye soktular. Bu konuda bir şeyler öğrenebildi mi?

YANIT — Elimizde bazı bilgiler var. Soruşturma başlamadan bazı kanıtlar elde ettik. Ama şimdi benim bunları açıklamam doğru olmaz. Zaten tahkikat yeni başladı ve devam ediyor.

SORU — Hiç kan dökülmeden teslim olmalarına nasıl ikna edildiler?

YANIT — Belli bir etkinlikleri olan FKÖ yetkilileri ikna etmiş olsalar gerek. Konu ile ilgili olarak kararlı tutumumuz da etkili oldu diye biliriz.

SORU — Mısır olay sırasında bir yardımda bulundu mu? Örneğin gerillalar Mısır'da tutuklu bulunan iki kişinin salıverilmelerini istiyorlardı. Bu sağlanabildi mi?

YANIT — Hayır sağlanamadı.

SORU — Filistin Kurtuluş Örgütü yetkilileri bir kaç hafta içinde Türkiye'de temsilcilik açabileceklerini bildirdiler. Ne zaman açılacak?

YANIT — Biz, biliyorsunuz Filistin Kurtuluş Örgütü'ne bu konuda istediği zaman temsilcilik açabileceğini çok önceden bildirdik. Son İslam ülkeleri konferansı sırasında dışişleri bakanımızla yapılan görüşmeler sonrasında konu yeniden görüşüldü. Bu ziyaret vesilesiyle de görüşme olanağını bulduk. Temennimiz diyorum ilk fırsatta açacaklardır. Bu son görüşmelerimizde bize ilk fırsatta açmaya çalışabileceklerini bildirdiler.

SORU — Mısır Başkanı Enver Sedat'la görüşmelerinizin sırasında tutukluların ilgili olarak bazı konular görüşülebildi mi?

YANIT — Ben Sayın Sedat'la değil Başbakan Halil'le zaman zaman görüştüm. Ancak tutuklu bulunan iki kişinin bu olanaktan yararlanmak istemedikleri anlaşıldı.

SORU — Gerillalar nasıl yargılanacak?

YANIT — Türk adalet sistemine göre. Diplomatik kurallarla adalet mekanizması birbirinden ayrıdır.

SORU — FKÖ yetkilileri görüşmelerinde sırasında bir ödün istediler mi?

YANIT — Bunun sözü bile olmadı. Hatta imada bile bulunmadılar. Dayanışmamız tam bir insan severliğin barışseverliğin kanıtı oldu. Aramızda hiçbir siyasal tartışma olmadı.

SORU — Sıkıyönetim mahkemelerinde mi yargılanacaklar?

YANIT — Buna savcılar karar verecek.

Başbakan Bülent Ecevit dün saat 14.00'de Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından kabul edildi. Ecevit 25 dakika süren görüşmeden sonra, köşkten ayrılırken «yeni bir şey yok. Cumhurbaşkanına son olaylarla ilgili bilgi verdim» dedi.

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, «Ankara'da Mısır büyükelçiliğine yapılan silahlı, cinayetli baskından, rehin olarak tutulan insanların, Cumhuriyet hükümetinin kararlı, akılcı ve sabırlı tutumu sonucunda teröre ödün verilmeksizin kurtarılmasına, dünyaya Türkiye için önemli ve olumlu bir puan olmuştur» dedi.

CHP Genel Sekreteri Üstündağ, Mısır'ın Ankara büyükelçiliğine dört gerillanın yaptıkları eylemin sona erişi dolayısıyla verdiği demeçte, «Türk halkına ve tüm dünya halklarına huzursuz günler yaşatan teröristler bağımsız Türk Adliyesinin önüne çıkarılarak, şehit ettikleri bir bekçimizin ve polisimizin, yaptıklarının hesabını verecekler ve cezalarını görecekler. Masum insanları öldürerek terör yaratacak hiçbir fikrin savunulamayacağını ve hiçbir sonuç elde edilemeyeceğini her terörist gibi bunlar da en ağır biçimde öğreneceklerdir» şeklinde konuştu.

Sıkıyönetim Atatürk Eğitim Enstitüsü

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lık Gazetesinde, İstanbul Fikirtepe Atatürk Eğitim Enstitüsünde 11 Temmuz 1979 günü meydana gelen ve bir öğretmenin ölümü, onbeş öğrencinin yaralanmasına sebebiyet veren çok müessif, o derecede insanlık dışı ve iğrenç bomba patlaması olayı ile ilgili olarak çıkan haberler arasında, güvenlik kuvvetleri hakkında bazı iddiaların yeraldığı görülmüştür.

Bu olayın soruşturmasının hem Cumhuriyet Savcılığı hem de Sıkıyönetim Komutanlığı savcılığı tarafından yürütülmekte olması sebebi ile bu adli işlemi etkilemeyecek nitelikte olan ve sıkıyönetim güvenlik görevlisi askeri kuvvetleri ilgilendiren hususlarda aşağıdaki açıklamaların yapılmasına zaruret hissedilmiştir.

2 — Adı geçen gazetelerde olayın yeraldığı okul öğrencilerinin açıklamalarına dayanılarak verilen haberde:

A) — Okulu sürekli korumakla görevli Jandarma birliğindeki iki kıta çavuşu ile bir teğmenin ÜGD'li olduğu olaydan sonra bu kişilerin ikisinin izine ayrıldığı ve bazı güvenlik görevlilerinin okulun karşısındaki bir yurtta kalan ülkücülerle iş birliği ve diyalog içinde bulundukları ve bunların olayla ilişkilerinin olabileceği ileri sürülmekte ve bu yurdun güvenlik kuvvetlerince kapatılmasının neden başarılamadığı sorulmakta,

B) — Olay akşamı okuldaki güvenlik nöbetçilerinin film seyretmeye gittikleri ve geç saatlerde döndükleri, bombayı koyanların bu fırsattan faydalandıkları, dolayısıyla olayda güvenlik kuvvetlerinin bir ihmali olabileceği belirlenmeye çalışılmakta,

C) — Patlatılan bombanın Kıbrıs Harekatında kullanılan ve tahrip gücü çok yüksek plastik bombalardan olduğu, bu bombayı uzmanlaşmış kişilerin haricinde kimsenin yapamayacağı ve yerleştiremeyeceği ifade edilmek suretiyle haberin tüm metni içinde, diğer iddialarla birleştirildiğinde güvenlik kuvvetleri üzerinde bazı çağrışımlar yapılmaya gayret sarfedilmektedir.

3 — Yasalar çerçevesindeki basın özgürlüğüne inanç ile gazetecilik görevinin önemini müdrik ve bu anlayış içinde meseleleri, tutum ve davranışları karşılıklı olarak tartışacak kadar basınla uygar bir diyalog kurmaya gayret eden ve basına her zaman açık bulunan sıkıyönetim komutanlığının bilgisine de başvurma lüzumunu hissetmeyen Cumhuriyet ve Aydınlık gazetelerinin sadece öğrencilerin beyanlarına dayanarak verdiği yukarıdaki haber ile ilgili gerçekler şunlardır:

● Sıkıyönetim bölgesindeki öğretim kurumlarında sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerinin bulunmalarının amacı, öğretim yapılan günlerde ve öğretim saatleri içinde öğretim özgürlüğünü sağlamak, öğrenciler arasındaki çatışmaları ve anarşik eylemleri önlemektir. Sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerinin öğretim dışı saatlerde ve geceleri bina bekçiliği görev ve sorumluluk, bütün bu bir görevleri yoktur.

● İstanbul şehrinin muhtelif yerlerindeki yirmiyi aşkın okula yerleştirilen askeri birlikler meyanında, Fikirtepe Atatürk Eğitim Enstitüsünde de devamlı olarak bulunan askeri birlik, bu okulun fiziki güvenliği ve bekçiliği için değil, düzenlenen bir nöbet ve istirahat sistemine göre, ani müdahale kuvveti olarak bölgedeki kitlesel eylemleri önlemek üzere görevlendirilmiş olup, okulla ilişkisi sadece iskan bakımındandır. Nitekim Enstitütürk Eğitim Enstitüsünde öğretim saatlerinde görev yapan askeri üniteler, bir başka birliktendir ve bütün öğretim kurumlarında uygulandığı şekilde sabah gidip akşam gelmektedirler. Bu itibarla sıkıyönetim kuvvetleri için bomba olayına ilişkin bir ihmalden bahsetmek mümkün değildir.

● Jandarma Komando Birlikleri. Sıkıyönetim birlikleri arasındaki görev düzenlemesi sebebi ile 5 Mart 1979 tarihinden beri adı geçen enstitüde görev yapmakta ve okulla hiçbir ilişiği bulunmamaktadır. Bu bakımdan ÜGD'li çavuşlar ve teğmenin varlığı ve izinli gönderildikleri iddiası da varit değildir. Ayrıca bu okulda görevli askeri birlik mensupları arasında yapılan incelemede, belirtilen özellikle ve faaliyette olan kişilerin bulunmadığı, olaydan sonra bu birlikten izine gönderilen herhangi bir kimsenin omadığı da saptanmıştır.

● Okulun karşısındaki ülkücülerin barındığı bina ise, resmi veya özel bir yurt olmayıp öğrenciler tarafından kiralanan, şahsa ait bir apartmandır. Bu nitelikte bir binayı kapatmak için yasal bir yetki ve dayanağın bulunmadığı aşikardır. Bu karşın, çeşitli ihbar ve şüpheler üzerine bu bina sıkıyönetim süresince hemen her ay bir kere aranmış ve bazı kişiler gözaltına alınarak haklarında yasal işlem yapılmıştır. Bu kurum karşısında, Cumhuriyet ve Aydınlık gazetelerinde yeralan, güvenlik kuvvetlerinin faşistlerle işbirliği içinde bulunduğu şeklindeki haberin ne derece doğru olduğu ve hangi maksatlara hizmet edebileceği kamu oyunun takdirine bırakılmaktadır.

● Emniyet Müdürlüğü uzmanlarının olay mahallinde ele geçirdikleri artıklar üzerinde yaptıkları inceleme sonucunda verdikleri bilim laboratuarı raporuna göre, patlayıcı maddenin nitrogliserin ve nitrat muhtevalı, ticari amaçla kullanılan dinamit türü olduğu, saatli bir düzenle patlatıldığı anlaşılmıştır. Bu nitelikte olan ve silahlı kuvvetlerin envanterinde bulunmayan bir bombanın patlaması dolayısıyla Kıbrıs Harekatı sırasında kullanılan patlayıcı maddeler ile bir çağrışım yapmanın hedefini anlamak zor olmasa gerekir.

4 — Sıkıyönetim ilanından beri, icraatında tamamen tarafsız ve yasal yetkileri içinde kalmaya büyük bir özen gösteren, fakat hangi şart altında olursa olsun, yasaları ve sıkıyönetim yasaklarını çiğneyerek suç işleyenler hakkında istisnasız yasal işlemlere başvuran komutanlığın, bu kabil asılsız ve uydurma haberlerle yıpratılması ve karanlık emellere alet edilmek istenmesinin, bazı mihrakların yakınen izlediğimiz, Türk devlet organlarını ve otoritesini tahrip etme yolunda giriştikleri sistemli faaliyetlerinin bir bölümünü teşkil ettiğinde şüphe yoktur. Hiçbir şey ve eylem, ulusumuzun milli birlik ve bütünlük azmi karşısında asla bu hedefe ulaşamayacaktır.

Sayın halkımıza duyurulur.

Vergiyi kulüplerin kaçırdığı ortaya çıktı...

Açık artırmadaki futbolcu fiyatları kanıt sayılıyor

● Gelirler Genel Müdür Yardımcısı Talat Saral «Bu yıl gerçekten çok ciddi önlemler aldık. 20 Ağustos'tan sonra girişimler başlayacak. Futbol Federasyonu'nda yapılan açık artırmadaki satışları emsal alacağız. Bunu kanıt olarak gösterip kulüplerden hesap soracağız» dedi...

● Gelir Vergisi Yasası'nın 94.üncü maddesi şöyledir. «Spor kulüpleri sporculara ödenen transferlerden kaynakta vergiyi kesmek zorundadır» Bu konuda maliye müfettişleri «Sporcu parasını alır. Kulüpler vergisini ödemek zorundadır. Vergiyi kaçıran kulüplerdir» dediler.

● Kulüpler transferde sattıkları futbolculardan aldıkları paraların vergilerini ödemiyorlar. Çünkü ülkemizdeki spor kulüplerine de dernekler yasası uygulanıyor

Sözleşmelerde gösterilen ücretlerle basında belirtilen ücretler arasında dağlar kadar fark olması üzerine bir açıklama yapan Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdür Yardımcısı Talat Saral «Futbol Federasyonu'nda yapılan açık arttırma sonucunda ulaşılan rakamları emsal göstererek kulüplerden hesap soracağız» dedi.

Bu yıl transfer ücretleri konusunda gerçekten ciddi önlemler aldıklarını belirten Saral konuşmasını şöyle sürdürdü: «Aldığımız önlemleri 20 Ağustos'tan sonra uygulamaya koyacağız. Futbol Federasyonu'nda yapılan açık arttırma sonuçlarını emsal alacağız. Bunu kanıt olarak gösterip kulüplerden hesap soracağız. Sporculara verilen ev ya da arabaysa onu da bulundukları semtlerdeki emsallerine, satış değerlerine göre vergilendireceğiz...»

GELİR VERGİSİ YASASI NEDİYOR?

Gelir vergisi yasası'na göre spor kulüpleri işveren durumundadır. Bu nedenle vergi tevkifatını yapmak zorundadır. Bu konuyla ilgili 103'üncü maddeye göre, 1 milyon veya daha fazla ödemelerin yüzde 60 vergisi vardır. Sözleşmeler iki yıllık ise alınan para ikiye bölünür vergisi öyle hesaplanır.

20 AĞUSTOS'A DEK KULÜPLER BEYANNAME VERMEK ZORUNDA

Gene ilgili yasa gereği, kulüpler 20 Ağustos'a dek gelir vergisi beyannamelerini bulunduğu illerin vergi dairelerine bildirmek zorunda. Ancak bu konuda isminin açıklanmasını istemeyen maliye müfettişleri, basında yeralan transferlerle ilgili özel bir ihtisas komisyonunun kurulduğu haberini yalanladılar. Müfettişler «beyanname verilmeden zaten komisyon kurulamaz. Ayrıca böyle bir komisyonun da kurulacağını sanmıyoruz. Birkaç milyonla ilgili vergiler bir yana biz milyarlık diğer gelirleri vergilendirmekte güçlük çekiyoruz. Maliye Bakanlığı'nın futbolcu transferleriyle ilgili ciddi bir uygulama yapabileceğine inanamıyoruz» dediler...

FUTBOLCULARA ÖDENEN PARALARIN VERGİLERİNDEN KULÜPLER SORUMLU...

Sporculara ödenen paralardan kulüpler sorumlu. Gelir vergisi yasası'nın 94. cü maddesi şöyledir: «Spor kulüpleri sporculara ödenen transferlerde kaynakta vergiyi kesmek zorunluluğundadır.» Maliye müfettişleri de «Sporcu parasını alır. Kulüpler vergisini ödemek zorundadır. Vergiyi kaçıran kulüplerdir» dediler.

KULÜPLER SATTIKLARI FUTBOLCULARIN VERGİLERİNİ ÖDEMİYORLAR...

Kulüplerin transfer ayında milyonlar karşılığı sattıkları futbolculardan aldıkları para için vergi ödemiyorlar. Çünkü bugünkü duruma göre kulüpler dernekler yasasına bağlı durumda bulunuyor.

GEÇEN YIL YAPILAN İNCELEMELER BİR SONUÇ VERMEDİ...

Geçtiğimiz yıl hesap uzmanlarının transfer ücretleriyle ilgili olarak İstanbul ve İzmir'de yaptıkları incelemelerden bir sonuç çıkmadı. Bakalım bu yıl sonuç ne olacak...

Ankara Mektubu — Hasan Uysal

·Tenis tesislerinde bir gezinti

ANKARA'DA spor trafiğinin en yoğun olduğu 19 Mayıs spor kompleksi içinde çoğu dökülen, bir vur bin ah. dinle» tesislerin içinde yüzük taşı gibi bir tesis vardır. Bu tesis ağaçlar içindedir. Kapısında «yalnız üyeler girebilir» yazar. Kocaman bir levhası vardır. Levhada «Ankara Tenis İhtisas Kulübü» yazısını okursunuz. Giremezsiniz ya, hadi bu seferlik girdiniz içeri. Önce çok yoğun bir parfüm kokusu duyarsınız. Sonra sol tarafta oyun salonu gözünüze çarpar. Kağıt oyununu sever misiniz? Ama yalnız sevmekle olmaz, önce paranız var mı onu söy'eyin. Yoksa tek başınıza oynamak zorunda kalırsınız. Para dedimse de öyle bir yemek parası falan gibi az para değil. Neyse siz oynamayın en iyisi. İçki içermisiniz, viski, şampanya? İçmiyorsanız cola, gazoz veya meyva suyu. Hangisini tercih ederdiniz? İsterseniz yemek yiyelim daha iyi. Ne yemek isterdiniz? Karışık ızgara alırmıydınız?

Tenisten anlarmısınız? Bakın bu lokalin yanında bulunan tellerle çevrili yerler tenis oynanan alanlardır. Sen mi? yok sen oynayamazsın. Çünkü gördüğün insanlar o raketleri, topları sana vermezler. Ve sen kendin için o malzemelerden alamazsın. Niye mi? Çünkü vasat bir roket 5 bin, 3 top bin ve gerekli üst baş en az 3 bin lira. Yani senin en az 2 aylığın kadar. Ve her yıl bu malzemeleri de yenilemen gerekiyor. Sonra burada oynaman için bu kulübe 13.500 lira ayrıca ödemen gerekiyor. O da kabul ederlerse. Bir de her yıl ayrıca 1500 lira aidat ödemen gerekiyor bu kulübe. Daha doğrusu senin sınıfının insanı burada yok. Sana yabancı burda ki her şey. Hani senin fabrikanın patronu, sana ne kadar yakınsa bu insanlarda sana o kadar yakın, o kadar dost. Ha onları mı soruyorsun. Onlar buranın temizliğini, hamallığını, garsonluğunu, ayak işlerini yapan insanlar. Ücret karşılığı bu işleri yaparlar. Aynı senin fabrikada yaptığın gibi. O ufak çocuklarda senin, ayakkabı boyayan, hamallık yapan, tamircilik yapan çocukların gibi çalışırlar. Tenis oynayan bu insanların yana kaçan toplarını toplayarak, evlerine katkıda bulunmaya çalışırlar. Yani bu insanlarla bir ilgileri yok.

Tenis kortlarının etrafı niye kalın brandalarla mı çevrili? Çok basit. Şu tenis oynarken kısa eteğinin altından çamaşırı gözüken, alımlı, çalımlı ve boyalı, sağlıklı ve güzel kızlar erkeklerin bakışından rahatsız oluyorlarmış. Bu nedenle erkekler seyretmesin diye kortların etrafı kalın brandalarla çevrili. Kulüpteki erkekler ne mi olacak? Ne bileyim ben, herhalde erkekten saymıyor bu kızlar onları.

Şu ilerde oynayan çocukları görüyormusun? Onlar arasında senin çocukların yok. Bu küçük çocukların burada oynamaları için aileleri kulübe en az 1500 lira ödemek, malzemeleri ve kıyafetleri de kendileri karşılamak zorundadırlar. Böylece hem kulübe büyük gelir gelmiş oluyor hem de «el-güne karşı» çok sporcu çalışıyor gösteriyorlar. Bunun başka yararları da var tabii. Çok sporcu gözükünce devletten ayrıca para alma olanakları doğuyor. Bu tenis federasyonunun işinede geliyor. Türkiye'de elle tutulur 100 tenisçi varken, oluyor bu sayı 1500. Nasıl iyi numara değil mi? Nasıl bu çocuklar bu kadar sağlıklı mı oluyor. Bari bunu sen bil. Senin çocukların nasıl sağlıksızsa, bu sınıfın çocukları da o kadar sağlıklı olur. Aslında bu çocuklara yedirilen yemeklerin, mamaların, çikolataların, şekerlerin bir kısmını sen ödüyorsun. Hani biraz önce top toplayan çocukları görmüştük. Onlar bu çocuklara benziyor mu?

Bu milyonluk tesisi nasıl mı yaptırmışlar? Bu tesisi onlar yaptırmamış ki. Bu tesisler, senin ödediğin vergileri toplayan devlet tarafından yapıldı. Bu kulübe de aylığı bir (1) liradan, devlet tarafından kiralandı. Tabii, yani yıllığı 12 Türk lirasından. Sen bir kulüp kursan verirler mi? Bilemem sen bir kur ve devletten böyle bir tesis iste. Devlet sana ne verir bilemem. Olabilir olabilir yani bu insanlar kendi tesislerini yapabilir. Ama bu tesisin yıllık harcamalarını kim karşılayacak? Oysa bu tesisleri devlet hem aylığı 1 liradan kulübe kiralıyor, hem de boyamasını, yakıtını, ve benzeri harcamalarını karşılıyor. Yani devlet kiraya vereceğine tesisi bu klübe hibe etse daha iyi.

Niye mi tenis sahaları az ve bu insanların elinde? Bu uzun bir hikaye. Onlar ve onların yandaşları en iyi, en güzeli kendileri sahiplerler. Ve kıskançlıkla yaklaşım gösterirler. Yani kendi oynadıkları sporun halk tarafından oynanmasına, kendi oturdukları yerlere halkın girmesine çok sinirlenirler. Tenis, kayakla birlikte dünyanın en güzel en seçkin ve en temiz sporudur. Onun için tenis sahaları bunlar gibi bir avuçtur, onun için, halkın yanlarına girmesini ve bu sporu yapmasını istemez.

Federasyon futbolcuları kapalı zarf usulüyle sattı

Dünkü zapalı zarf usülü ile futbolcu satışında pey sürülen futbolcular ile kulüpleri şöyle:

SPORCU	KULÜBÜN ADI	SATIŞ FİATI	PEY SÜREN KULÜP	FİATI
Osman	Erzurum	1 milyon	Rizespor	6 milyon
Hüseyin	D. Bakır	1,5 milyon	Diyarbakır	1,5 milyon
Arif	İzmir	2 milyon	Ad. D. Spor	5 milyon
Adem	Samsun	800 bin	Samsunspor	800 bin
Çeki	Bursa	700 bin	Kayseri	420 bin
Bora	Altay	10 milyon	Yok	
Haluk	A. Gücü	1,5 milyon	Adanaspor	901 bin
Naim	Elazığ	300 bin	Elazığspor	400 bin
Osman	A. Gücü	300 bin	Ankaragücü	500 bin
Oktay	A. Gücü	1,5 milyon	Ankaragücü	900 bin
Tuncay	BJK	Bedelsiz	Altay	1000 lira
Mustafa	A. Gücü	400 bin lira	Ankaragücü	240 bin
Adil	A. Gücü	1,5 milyon	Ankaragücü	900 bin
Mehmet	Denizli	Bedelsiz	Adanaspor	1000 lira
Mehmet	Denizli	Bedelsiz	Adanaspor	1000 lira

● Yöneticiler, pazarlıkları banka teminatı, nakit para, çek ve tahvil kullanarak sonuçlandırdılar Satış listesindeki 142 futbolcuya hiçbir kulüp talip olmadı.

● Toplam 89 futbolcuya 12 milyon 208 bin 583 lira yatırıldı. Bunun 4 milyon 997 bin 340 lirası nakit, 5 milyon 798 bin 223 lirası banka teminatı, 741 bin lirası banka çeki, 672 bin lirasının ise devlet tahvili olarak Futbol Federasyonu kasasına girdi.

Ankara, (A.A.) — Futbol Federasyonu tarafından ilk kez bu yıl uygulanan kapalı zarf usulü ile futbolcu satışı bugün yapıldı ve toplam 89 futbolcuya 12.208.583 lira yatırıldı.

Futbol Federasyonunu sabahın erken saatlerinden itibaren doldurmaya başlayan kulüp yöneticileri ve futbolcular sıkı bir pazarlığın içine girdiler ve pey sürme işlemi başladığında kimi banka teminatı, kimi nakit, kimi banka çeki ve kimide tahvil ile futbolculara talip oldular.

Bu arada Erzurumspor'un 1 milyon liraya satışa çıkardığı Osman'a Rizespor ile Erzurumspor talip oldu ve Erzurumspor beş milyon lira, Rizespor ise 6 milyon lira vererek bu futbolcuyu renklerine bağlamaya çalıştılar.

1 nci ligin yeni takımı Rizespor kapalı zarf usulü ile futbolcu satışında en faal kulüp olarak görülürken, günün en ilginç transferini de Adanaspor yaptı.

Adanaspor Kulüp Müdürü Süleyman Çelik Denizlispor'un bedelsiz olarak satışa çıkardığı Mehmet isminde iki futbolcuya da 1.000 er lira üzerinden pey sürdü. Adanaspor Kulüp Müdürü Çelik, almak istedikleri Denizli'li Mehmet'in soyadını bilmedikleri için iki futbolcuya da pey sürdüklerini açıkladı.

Futbol Federasyonu Genel Sekreteri Haluk Özbek kulüpleri tarafından ve kendi istekleri ile satışa toplam 231 futbolcu çıktığını, bunlardan ancak 89'una kulüplerin talip olarak pey sürdüklerini açıkladı ve 142 futbolcuya hiçbir kulübün talip olmadığını söyledi.

Özbek, ayrıca futbol federasyonu veznesine 4.997.340 lira nakit para, 5.798.223 lira banka teminatı, 741 bin lira banka çeki ve 672 bin lira devlet tahvili yatırıldığını da sözlerine ekledi.

Bugün yapılan kapalı zarf usulü satışta ayrıca 1 futbolcuya 64 kulüp 2 futbolcuya 16 kulüp, 3 futbolcuya 7 kulüp ve 4 futbolcuya da 2 kulübün talip olduğu ve pey sürdüğü görüldü.

ŞAMPİYONLAR NASIL YETİŞİYOR?

Sosyalist ülkelerde şampiyonlar spora ağırlık veren okullardan çıkar. Örneğin, Sovyetler Birliği'nde olimpiyatlar için yedek usta yetiştiren çocuk spor okulları vardır. Bu şebeke giderek genişletiliyor. Gün kü günümüzde spor sosyalist ülkeler için bir propaganda aracıdır. Yalnızca Sovyetler Birliği'nde altı bin kadar çocuk spor okulu bulunuyor. Moskova'da bulunan 1 nolu okul da iki binden fazla çocuk okuyor. Okulda çocuklar başlıca futbol ve basketbol'da ihtisaslaşıyor. 10 yaşındaki çocuklar hazırlık gruplarında, çalışmaya başlar. Buraya ülkenin değişik yörelerinden çocuklar gelir. İki yıl sonra en yetenekli çocuklar, spora daha fazla zaman ayırabilmek için, 1 nolu spor okulunun yanındaki orta okula geçirilir.

Örneğin, bugün Moskova'nın 566 nolu lisesinin beş özel sınıfında, 1 nolu spor okulunda okuyan çocuklar öğrenim görüyor.

Uzmanlara göre, bu şekilde planlanan eğitimin üstünlükleri vardır. Ancak bu uygulamayla başarılı sporcular yetiştirilebilir, ancak böylelikle öğrencilerin sağlığı korunabilir, güçlü, çalışkan, sağlam insanlar olmaları sağlanabilir...

Anatoly Karpov

May Chisburdanize

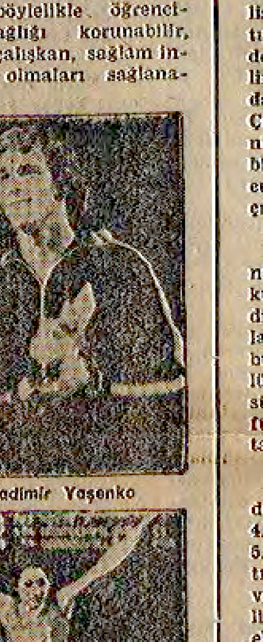
Vladimir Yaşenko

Nikolay Andrianov

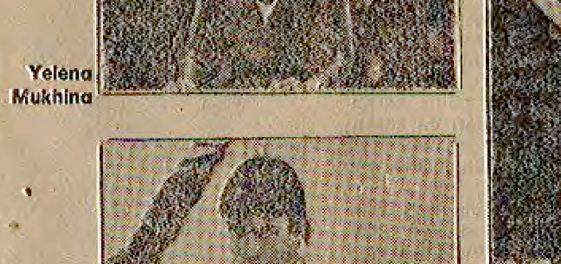
Yelena Mukhina

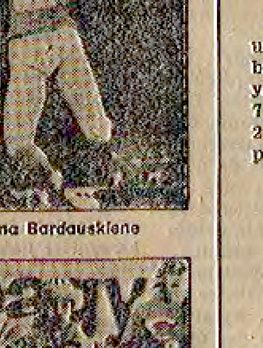
Vilma Bardauskiene

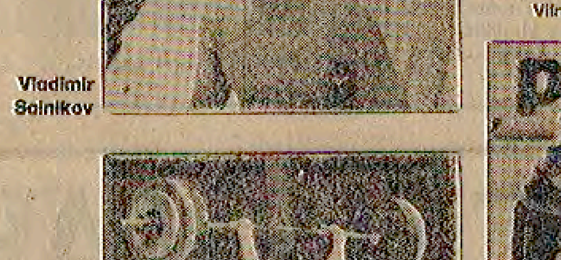
Vladimir Salnikov

Julia Boddanova

Yurik Vardanyan

Boris Mikhailov

Galatasaray sezonu bugün açıyor

Galatasaray futbol takımı yeni sezon çalışmalarına bugün saat 18.00'de Ali Sami Yen Stadında başlıyor.

Geçen sezon ligin ikinci yarısında büyük bir atak yapmasına karşın Trabzonspor'la arasındaki puan farkını kapatamayarak ikinci olan Sarı-Kırmızılılar, açıklanan program gereği önce Kuruçeşme'de buluşarak öğle yemeği yiyecek, saat 18.00' de de Ali Sami Yen Stadın da sezonun ilk çalışmasını yapacak. Galatasaray çalışmalarını Abant'ta sürdürecek.

Maier otomobil kazası geçirdi

Münih, (A.A.) — Batı Almanya'nın ünlü kalecisi Sepp Maier önceki gece Münih yakınında bir otomobil kazası geçirdi. Maier, Münih'in doğusundaki Ebersberg hastanesine kaldırıldı. Doktorlar, Maier'in durumu konusunda herhangi bir bilgi veremediler. Ancak bazı kaynaklar, Maier'in durumunun ağır olduğunu ve bir beyin sarsıntısı geçirdiğini söylüyorlar.

Polisin bildirdiğine göre kaza Münih'in 15 km uzağındaki Parsdorf yakınında meydana geldi. Maier'in lüks otomobili bir başka otomobille çarpıştı. Maier'in otomobilinde bulunan iki kadın da yaralandı.

32 yaşındaki Maier, 95 kez milli oldu.

İzmir'i spor salonlarıyla donatma projesi eleştirildi

Ankara (Politika) — İzmir'den parlamentoya giren Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur'un bir süre önce başlattığı «İzmir'i spor salonlarıyla donatma» girişimlerini gerçekleştirme aşamasına getirmesi tepkilere yolaçtı.

Doğu yörelerinde spor tesisleri pertavsızla aranırken, sayın Bakanın olimpik havuzlu, tartan pistli ve binlerce kişilik stad ve salonları olan seçim bölgesine yatırım önceliği uygulaması açıkça seçim yatırımı olarak nitelendirildi.

Doğu yörelerinin, özellikle boks ve kayağa yetenekli gençlerin sorunlarına öncelik tanınmasını savunanlar «Halktan yana sloganlarla işbaşına gelen CHP'nin Gençlik ve Spor Bakanı 1981 için «garanti vizesi» alırken bugüne dek olduğu gibi bundan sonra da anasının ördüğü yün eldivenlerle boks yapacak, nalınlarla kaymaya çalışacak doğulu Türkiye çocuklarını hiç düşünmeyecek mi?» sorusunu Gençlik ve Spor Bakanına yöneltiyorlar.

Spor tesislerinin yapımı ile ilgili ihale 23 Temmuz tarihinde Ankara'da yapılacak.

KISA..KISA..

Heybeliada'da «halk koşusu» yapıldı

Adalar Halkevi'nin düzenlediği geleneksel «halk koşuları»nın ikincisi dün Heybeliada'da yapıldı. Dereceler şöyle paylaşıldı:

Küçükler:
1 — Mithat Aydınoğlu, 2 — Can Manas, 3 — Taci Devekuşu.

Bayanlar:
1 — Süheyla Özgül, 2 — Nilgün Berk, 3 — Begüm-han Gökmen.

Gençler:
1 — Hikmet Yurdakul, 2 — Necati Karakaş, 3 — Şafak Ulutürk.

Büyükler:
1 — Mehmet Terzi, 2 — Vitali Siyilya, 3 — Metin Kahraman.

Avrupa Briç Şampiyonasını İtalya kazandı

Lozan (A.A.) — İsviçre'de süren Avrupa Şampiyonluğunu 292 puan toplayarak İtalya kazandı. Avrupa Şampiyonası'nda ülkelerin puan durumu şöyle: 1 — İtalya: 292, 2 — Danimarka: 280, 3 — İrlanda: 275, 4 — Fransa: 275, 5 — Norveç: 264, 6 — İngiltere: 252.

Birleşmiş Milletler, İsrail yeni yerleşim merkezleri kurmaması için uyardı

«İsrail insan haklarını çiğniyor...»

Birleşmiş Milletler (AA) — Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Komisyonu, İsrail işgali altındaki Arap topraklarında yeni yerleşme bölgeleri kurulmasının ve planlanmasının durdurulması için İsrail'e uyarı çağrısı yapılmasını kararlaştırdı.

22 Mart'ta kurulan ve bugüne kadar İsrail'in Arap topraklarındaki politikasını inceleyip değerlendiren komisyon, böyle bir çağrının ancak ilk adım olabileceğini belirtti ve «Halen kurulmuş bulunan Yahudi yerleşme bölgelerine ilişkin sorunlar bu ilk adım atıldıktan sonra ele alınmalıdır» dedi.

1967 yılından bu yana İsrail işgali altında bulunan Arap topraklarında inceleme yapmak amacıyla kurulan komisyonun bu bölgelerde inceleme yapması İsrail yetkililerince engellendi. Ancak komisyon, komşu Arap ülkelerini ziyaret ederek bilgi ve veri topladı.

Komisyon İsrail'in işgal ettiği topraklarda bugüne kadar 133 Yahudi yerleşme bölgesi kurduğunu, bunların 62'sinin Batı Şeria'da, 29'unun Golan Tepelerinde ve 25'inin Gazze bölgesinde olduğunu açıkladı.

Komisyon raporunda, İsrail'in Arap topraklarında kurduğu Yahudi yerleşme bölgelerinin yasal hiçbir dayanağı olmadığı ve adil ve kalıcı bir barışın imzalanabilmesini büyük ölçüde engellediği belirtildi.

Aynı raporda İsrail'in Yahudi yerleşme bölgeleri kurabilmek için şiddet de dahil olmak üzere çeşitli yöntemleri kullandığı ve insan haklarını çiğnediği ifade edildi. Özellikle Kudüs ve Batı Şeria bölgelerinde, Arap halkının bölgeyi terketmesi için yoğun baskıların uygulandığı, buna karşılık Yahudilerin bölgeye yerleşmeleri için teşvik edildikleri bildirildi.

Güvenlik Konseyi Komitesi, Portekiz, Bolivyalı ve Zambiyalı temsilcilerden oluşuyor.

bir dakika

BREZİLYA diktatörü sigarayı bırakmak istediğini ama «çok işi olduğu için bırakamadığını» söyledi. Associated Press'in haberine göre diktatör Figueiredo ayrıca, «Araplar ne zaman petrol fiyatını artırsa yeni bir sigara paketi açıyorum» dedi. Diktatörün başı dertte. OPEC ulusal zenginliğini başkalarına kaptırmaya niyetli görünmüyor.

Kıbrıs'ta 15 Temmuz darbesi ve müdahale kınanıyor

Lefkoşe (AA) — Kıbrıs'ın Rum kesiminde 15 Temmuz 1974 darbesini kınayan toplantı ve gösteriler yapılıyor.

Yunan Cuntasının komutasındaki Kıbrıs Rum Ulusal Muhafız Ordusu, EOKA-B Örgütünün de desteğiyle 15 Temmuz 1974'te askeri bir darbe yaparak Makarios yönetimini devirmiş, Nikos Sampson'u yönetime getirmişti. 20 Temmuz'da Türkiye Kıbrıs'a müdahale etmişti.

Kıbrıs'ın kasaba ve köylerindeki tüm kiliselerde darbede hayatlarını kaybedenler için ayinler yapıldı. Başpiskopos Hrisostomoz'un yönettiği Lefkoşe'deki dini ayine katılan Kiprianu ile Bakanlar Kurulu üyeleri ve siyasal parti liderleriyle çeşitli kuruluş temsilcileri ayinden sonra Makarios'un Trodos Dağlarında Troni Tepesinde bulunan mezarına giderek çelenk koydular.

Rum Temsilciler Meclisi bu yıl ilk kez darbenin yıldönümü dolayısıyla özel bir birleşim yapacak. Bu birleşimde Meclis Başkanı Mihailides'le siyasal parti temsilcileri, 15 Temmuz darbesi ve 20 Temmuz Türkiye müdahalesini eleştirecekler.

Kiprianu'nun önderliğindeki Demokratik Parti ise, bugün Lefkoşe'de aynı amaçla bir toplantı düzenledi.

Geçici Hükümet'in Nikaragua'ya geçmesi bekleniyor

DİKTATÖR SOMOZA CEPHANESİZ KALDI

● VENEZUELA'NIN BAŞKENTİ CARACAS'TA NİKARAGUA HALKI İLE DAYANIŞMA İÇİN BÜYÜK BİR MİTİNG DÜZENLENDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ — Nikaragua diktatörü Somoza, kendine bağlı Ulusal Muhafızlar'ın cephanesiz kaldığını açıkladı. Somoza bundan sonra da savaşa devam edeceğini ileri sürerek ülke dışından silah yardımı beklediğini söyledi. Somoza'nın silah yardımının Amerika, Guatemala, Honduras ve El Salvador'dan sağlamaya çalıştığı sanılıyor. Öte yandan başkentin kenar semtlerinde başlayan çarpışmalar hızla kent içine yayılıyor. Kosta Rika kaynaklı haberler, gerillaların başkenti bir kaç gün içinde düşürmek üzere harekete geçtiklerini ve geçici Hükümet'in bütün üyelerinin bugün Nikaragua'ya geçmesinin beklendiğini bildiriyor.

Ulusal Muhafızlardan temizlenen geniş bölgelerde sivil yaşamın normale çevrilmesi için yoğun çalışmalar yapılıyor. Ülkenin ikinci büyük kenti Leon'da ekonomik faaliyetlerin şimdiye dek görülmemiş bir canlılık kazandığı bildiriliyor.

Kosta Rika'nın başkenti San Jose'deki Nikaragua kaynakları, Geçici Hükümet ile Amerika'nın özel temsilcisi Bowdler arasında bir görüşme yapıldığını bildirdiler. Geçici Hükümet'te dışişleri bakanlığını yürüten Escoto, Amerika'nın getirdiği uzlaşma planını red dettiklerini ve hükümete iki «ılımlı» almaya kesinlikle niyetleri olmadığını açıkladı.

Bu arada Venezuela'nın Başkenti Caracas'ta Dünya Barış Konseyi tarafından düzenlenen Nikaragua ile Dayanışma Konferansı sırasında Caracas'ta büyük bir miting yapıldı. Mitingde konuşan Venezuela Komünist Partisi Genel Sekreteri, Amerika'nın Nikaragua'ya müdahale planlarını kınayarak her türlü ABD planına karşı çıkılması ve Geçici Hükümet'e destek olunması çağırısında bulundu. Mitingde konuşan Sandinist Cephe temsilcisi de Somoza diktatörlüğünü devirmeye kesin kararlı olduklarını söyledi.

Öte yandan İran hükümeti de Geçici Hükümet'i tanıdı.

Silah tekelleri kentlerin üzerinde roket deniyor

● ABD, B-1 uçakları dahil yeni stratejik silahlar geliştirmeyi planlıyor

Dış Haberler Servisi — Amerika'nın cruise roketleri ihalesini kazanmak için rekabet halinde olan iki silah tekeli gelecek hafta roketlerini yarıştıracaktır. Amerikan Savunma Bakanlığı (Pentagon) tarafından yapılan açıklamaya göre Boeing Co. şirketi ile General Dynamics Corp. şirketinin imal ettikleri cruise roketleri, California, Nevada ve Utah eyaletlerinde uçuşa çıkarılacak. Amerika'nın, cruise roketlerini geliştirmek için yürürlüğe soktuğu 7 milyar dolarlık yeni programın 2 milyar dolar tutarındaki bir parçasını oluşturan bu ihale, havadan atılan cruise roketlerinin geliştirilmesi için açıldı. Denemeler sırasında B-52 ağır bombardıman uçakları aracılığıyla her şirketin onar tane roketi denenecek. Roketler deneme sırasında meskûn yerlerin üzerinde de uçacak.

Öte yandan Pentagon görevlilerinin verdikleri bilgilere göre Amerika, stratejik silahlarını geliştirmek için bazı alternatifler üzerinde duruyor. Bu alternatiflerin belli başlıları şöyle sıralanıyor: Carter'in iki yıl önce programdan kaldırdığı B-1 ağır bombardıman uçaklarının geliştirilmesi; B-52 ağır bombardıman uçaklarına yüklenen bombaların sayısının artırılması ve hemen havalanmaya hazır bekleyen uçakların sayısının yükseltilmesi; poseidon roketine yüklenen başlıkların sayısını 10 taneden 14 taneye çıkarılması; hizmetten çekilmesi düşünülen 10 Polaris denizaltısının yeniden düzenlenerek yeni trident roketleriyle donatılması; trident roketlerinin hassaslaştırılması; yeni Trident denizaltısının yapımının hızlandırılması; havadan atılan cruise roketlerini taşımak üzere özel bir uçağın geliştirilmesi.

PORTEKİZ SOSYALİST VE KOMÜNİST PARTİLERİ, SEÇİMLERİ SOL GÜÇLERİN KAZANACAĞINI SÖYLEDİLER

Lizbon (A.A.) — Portekiz Komünist Partisi ve Sosyalist Parti, sonbaharda yapılması beklenen genel seçimlerde sağ güçlerin yenilgiye uğratılacağını söylediler.

Portekiz Komünist Partisi, parlamentonun dağıtılarak seçim kararı alınmasının olumlu bir gelişme olduğunu belirterek seçimlerin sol güçlerin zaferiyle sonuçlanacağını açıkladı.

Sosyalist Parti Lideri Mario Soarez de Devlet Başkanı Antonio Romalho Eanes'in sağ-monarşist bir iktidar istediğini ve bu nedenle parlamentoyu dağıtma kararı aldığını söyledi.

WALDHEIM İLE NETO, NAMİBYA SORUNUNU GÖRÜŞÜYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ — Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim üç günlük resmi bir ziyaret için Angola'nın başkenti Luanda'ya geldi.

Genel Sekreter Kurt Waldheim gazetecilere, ziyaretinin amacının, Devlet Başkanı Agostino Neto ile, Namibya'nın BM denetimi altında yapılacak serbest seçimler yoluyla bağımsızlığına ulaşması yollarını incelemek olduğunu söyledi.

Waldheim, Rodezya ile ilgili olarak da BM'nin tutumunun açık olduğunu söyledi ve ekonomik yaptırımların sürdürülmesi gerektiğini ekledi. Genel Sekreter Waldheim, sorunun ancak, içinde yurtsever cephe'nin de bulunduğu tüm ilgili tarafların katılması ile çözümlenebileceğini söyledi.

olaylar ve gerçekler — A. BİLGE DİCLELİ

Bay Spiers'in masum, Amerika'sı

TERCÜMAN Gazetesine özel bir demeç veren ABD'nin Ankara Büyükelçisi Spiers, şöyle diyor:

— U-2'lere izin verilmezse, SALT anlaşması senatoya takılır.
— Amerika, Türkiye'yi Ortadoğu'ya bir sıçrama tahtası olarak görmüyor.
— ABD Ortadoğu'ya müdahale etmek niyetinde değildir.
— Brown'un açıklamaları diplomatiktir, ciddiye almayınız.
— ABD, partilerle değil, hükümetlerle ilişki kurar.
— Demokrasi sürdükçe, ilişkilerimiz zedelenmez, diktatörlük gelirse, belki ilişkilerimiz bozulabilir.
— İzin verilirse, Norveç, Türkiye, hatta Rusya'da üsler kurarak, milli araçlarımızla SALT-2'yi denetlemeye hazırız.

VE Bay Spiers, bütün bu söylediklerini öylesine masum kelimelerle ifade ediyor ki, insanın dünya kapitalizminin jandarması ABD emperyalizmine adeta acıması geliyor.

AMA ne kadar üzeri örtülmeye çalışılırsa çalışılsın, ne kadar «masum» kelimelerle ifade edilirse edilsin, Bay Spiers ABD'nin «masum» emellerini gizleyemiyor.

U-2'lere izin verilmezse, SALT senatoya takılırmış. ABD senatosundaki şahinler, yani savaş kışkırtıcıları, silah tekellerinin adamları zaten SALT'a karşıdır. Spiers'in ifade ettiği gibi Türkiye hükümetinin tavrı, koparılan bu fırtınada bir kum tanesidir. SALT-2'nin onaylanmaması için silah tekellerinin lobileri milyonlarca dolar harcıyorlar.

ABD Türkiye'yi Ortadoğu'ya bir sıçrama tahtası olarak görmüyormuş. Peki görmüyor da, neden ülkemiz topraklarındaki Amerikan üslerinin yeni aletlerle donatılmasını istiyor? Görmüyor da, neden Türkiye'deki üslerin İran üslerinin yerini alması üzerinde Amerikan gazetelerinde sayfalarca yazı çıkıyor?

ABD Ortadoğu'ya müdahale etmek niyetinde değilmiş. Peki kurulan «Yıldırım Ordusu» deprem felaketzedelerine yardım için mi oluşturuldu? Teksas'daki eğitim kampları, barış davasına hizmet için mi kuruldu?

BROWN'un açıklamaları diplomatikmiş, ciddiye alınmaması gerekiyormuş. Böylesine de az rastlanır. Bir ülkenin dışişleri bakanı birkaç saat içinde Ortadoğu'ya müdahale edebiliriz, Hürmüz Boğazına çıkartma yapabiliriz diyor, bunun adı da diplomasi oluyor. Kuvvet kullanımı tehdidinin diplomaside nasıl bir yeri olduğunu merak ediyoruz. Hele hele 1977'ler dünyasında, uluslararası yumuşamanın etkin olduğu bir dönemde...

ABD partilerle değil, hükümetlerle ilişki kurarmış. Hükümetten hükümete ilişkiler tabii ki hükümetten hükümete kurulur. Acaba ABD Türkiye'de, yalnızca hükümetten hükümete mi ilişki kurmaktadır? Bunu en iyi Bay Spiers bilir.

DEMOKRASİ sürerse, ilişkiler zedelenmezmiş. Diktatörlük gelirse, ilişkiler belki bozulabilirmiş. ABD'nin Güney Kore'deki Park Chu diktatörlüğüyle, Şili'de Pinochet faşist diktatörlüğüyle, Nikaragua'da Somoza ile, İran'da Şah ile ilişkileri böyle «masum» bir açıklamayla gizlenebilir mi? ABD emperyalizminin diktatörlüklerle ilişki kurmakla kalmayıp bu diktatörlüklerin kurulmasına bizzat katkıda bulunduğunu bizzat CIA açıklıyor.

TÜRKİYE, Norveç ve hatta «Rusya»daki milli kaynaklarla SALT-2 denetimine gelince. Bay Spiers bu açıklamasıyla ABD emperyalizminin dış politikasındaki eğilimi çok iyi ifade ediyor. Türkiye'yi, Norveç'i hatta Sovyetler Birliği'ni yutmak, bütün dünyaya yayılmak biçiminde özetlenen bu politika, doğrusu bundan daha iyi bir biçimde formüle edilemezdi.

İŞTE Bay Spiers'in «masum» Amerika'sı. Tercüman Gazetesi bu tablonun «çirkin Amerikalı» imajından çok uzak olduğunu söylüyor. Siz ne dersiniz?

SALT-2 Amerikan Senatosu'nda...

SALT-2 KARŞITLARI NELER SÖYLÜYOR?

● «KUVVET YOLUYLA BARIŞ» YANDAŞLARI, SİLAH TEKELLERİNİN KÂRLARININ AZALMASINDAN KORKUYOR

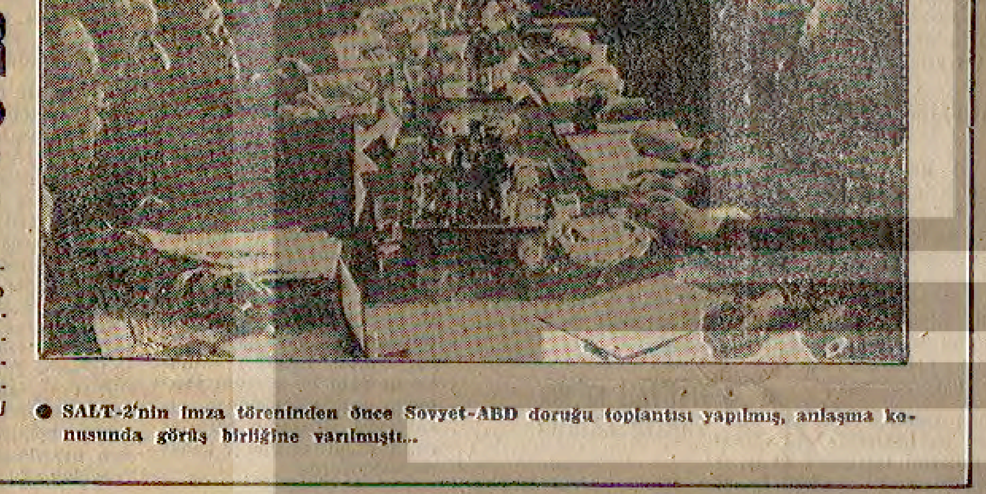
● SALT-2'nin imza töreninden önce Sovyet-ABD doruğu toplantısı yapılmış, anlaşma konusunda görüş birliğine varılmıştı...

Amerikan Senatosu, Viyana'da imzalanan SALT-2 antlaşmasını görüşmeye başladı. Görüşmeler, SALT-2'nin onaylanmasından yana olan gerçekçi politikacılarla SALT-2'ye ve genel olarak yumuşamaya karşı çıkanlar arasındaki bıktırıcı tartışmalar şeklinde geçiyor. Bu aşamaya kadar «şahinler»e tavizler vererek gelmiş olan Carter yönetimi, SALT-2'yi Senato'dan geçirmekte güçlük çekiyor. Carter yönetimi, «SALT-2'nin Senato'da onaylanmasını garanti altına alır» gerekçesini öne sürerek şahinlerin silahlanma istemlerinin tümünü kabul etti. 130 milyar dolarlık rekor askeri bütçe, MX roketlerinin yapımına başlanması, pershing-II roketlerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi planını NATO'ya sunma hazırlıkları, Cruise-II roketlerinin yapımı bunlardan bazılarıdır. Ama bu ödünler, «Kuvvet Yoluyla Barış» taraftarlarının tutumunu yumuşatmaya benzemiyor. Senato'daki söz sırası kendilerine gelen SALT karşıtlarının tutumu bunu kanıtlıyor.

SALT-2'YE NASIL KARŞI ÇIKIYORLAR?

SALT-2'ye karşı çıkanların başında yumuşama ve barışın açık düşmanları geliyor. Senato'da, Amerikan askeri-sınai kompleksinin sözcülüğünü yapan Jackson gibi senatörler, silahsızlanmanın Amerikanın güvenliğine ters olduğunu, barışın korunması isteniyorsa, daha çok silah yığılması gerektiğini söylersek, silah tekellerinin vurgunlarını savunuyorlar. Yılda 40 milyar dolar kâr eden silah tekellerinin, SALT-2 ile stratejik silahların sınırlandırılmasına, hele SALT-3 ile bu silahların azaltılmasına karşı çıkmalarında şaşılacak bir şey yok. SALT-2'nin yürürlüğe girmemesi durumunda bu tekellerin kârlarını yüzde 50 ile 70 oranında artacağı hesaplanıyor. Ama bu çevreler, bilimsel ve teknolojik devrimin, stratejik üstünlük tekelini ellerine geçirme olanağını ortadan kaldıracağını atlıyorlar.

Diğer bazıları, SALT-2 metninde değişiklikler yaparak Amerika'ya tek yanlı avantajlar sağlamaya çalışıyor. Carter yönetiminin bazı yetkilileri geçenlerde SALT metni üzerinde bazı yorumlarda bulunarak SALT-2'nin Amerika'yı diğer ülkelere stratejik silah aktarma hakkından yoksun bırakmadığını ileri sürdüler. Bunlar, yeni nükleer silahların Batı Avrupa'daki NATO ülkelerine yerleştirilmesini haklı ve yasal bir işlem olarak göstermeye çalışıyorlar. SALT-2'nin imzalanmasının hemen öncesinde ve sonrasında, NATO'nun üst generalleri, bu anlaşmanın Avrupa'yı Amerika'nın «nükleer şemsiyesi» dışında bırakarak onu savunmasız kılacağını ileri sürmüşler ve Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirilmesini önermişlerdi. Şimdi bu süreç yol alıyor ve NATO ülkelerine nötron bombası, Pershing, Cruise roketlerinin yerleştirilmesi planlanıyor. Buna karşılık, sosyalist ülkelerin, Avrupa'da sağlam bir güvenlik sistemi oluşturulması için getirdikleri öneriler hasır altı ediliyor. (Örneğin, Varşova Antlaşması ve NATO ülkelerinin Avrupa kıtasında nükleer silaha başvurmamaları üzerine bir anlaşma yapılması önerisi, örneğin, Helsinki Konferansı'na katılan ülkelerin yeni bir konferans düzenleyerek Avrupa'da pratik silahsızlanma önlemleri almaları önerisi, vb.)

Bazıları, anlaşma metninde yapılacak değişikliklerle, örneğin Cruise roketlerini ağır bombardıman uçaklarından başka uçaklara da yerleştirme olanağı elde etmek istiyor. Böylece, Cruise roketleri yerleştirilmiş bombardıman uçaklarına konan sayısal sınırlamayı ortadan kaldırmaya, Cruise roketleriyle donatılmış çok sayıda uçağa sahip olmaya kalkışarak anlaşmada oluşturulan dengeyi tek yanlı bozmaya çalışıyorlar.

Bazıları denetleme konusunu dile dolayarak denetlemenin «Ulusal teknik araçlarla» yapılması gerektiğini söyleyen maddeyi değiştirmek istiyorlar. Sovyetler'in şimdiye dek hiç bir anlaşmayı tek yanlı bozduğu görülmemiş olmasına karşın Sovyetler'in anlaşmaya uymayacağı kuşkusunu yaratarak, yalnızca Sovyetler'i değil tüm dünya barışını hedef alan ve diğer ülkelerin egemenliğini çiğneyen casusluk üsleri yaratmaya çalışıyorlar.

Bazıları, SALT-2'nin, stratejik silahlanmayı durdurmadığı için bir de değeri olmadığını söyleyerek bu anlaşmaya karşı çıkıyorlar. SALT-2'nin stratejik silahlanma yarışını tamamen durdurmadığı bir gerçek.. Ama bu yarışı önemli ölçüde sınırlıyor ve giderek bu silahları azaltacak olan SALT-3'ün yolunu açıyor. Eğer SALT-1 imzalanmamış olsaydı ne SALT-2 ne de SALT-3 gündeme gelebilirdi. Nükleer silahların tamamen yasaklanması üzerine bir anlaşma yapılması önerisine Batılı ülkelerin yanaşmaması, bu amaca aşama aşama ulaşmaya yönelen SALT'a karşı çıkılması için bir gerekçe olamaz.

SALT-2'ye karşı çıkanlar arasında maocular da var. Dünyanın en büyük sosyalist devleti ile en büyük kapitalist devleti arasında bir çatışma yaratarak bundan kendi hegemonyacı amaçları için yararlanmayı hayal eden Pekin yönetiminin, Sovyet-Amerikan ilişkilerinin iyileşmesinden memnun olmaması anlaşılır bir şey.

Sovyet yetkili organları, SALT metninde yapılacak bir değişikliğin anlaşmayı tümüyle geçersiz kılacağı uyarısında bulundu. Yedi yıllık çabalar sonucu ulaşılan anlaşmanın her hangi bir maddesinin değiştirilmesi, antlaşmanın oluşturduğu dengeyi tamamen değiştirecek. Sovyetler, tek yanlı üstünlük peşinde koşmanın anlamsız olduğunu belirterek çağımızda hiç bir devletin ezici bir stratejik üstünlüğü elinde tutmasının olanaklı olmadığı uyarısında bulunuyor.

Dünyaturu

● UMMAN Petrol Bakanlığı petrol fiyatının varil başına 3 dolar 30 sent artırılarak 22 dolara yükseltildiğini açıkladı.

● TANZANYA'da meydana gelen bir otobüs kazasında 60 kişi öldü, 33 kişi de yaralandı.

● YUNANİSTAN ile Vatikan arasında diplomatik ilişkiler kuruldu.

● LÜKSEMBURG'da hükümeti kurmakla görevlendirilen Pierre Werner, kendi partisi olan Sosyal Hristiyanlarla Liberal Partinin ortak koalisyon hükümeti kurmak konusunda anlaşmaya vardıklarını açıkladı.

● NEW YORK Times ve CBS Televizyonunun ortaklaşa düzenledikleri ankete göre ABD Devlet Başkanı Carter'a gösterilen destek yüzde 26'ya düştü.

Bir Sovyet dergisi CIA'nın Avrupa'daki ajanlarını açıkladı

«Yeni Zamanlar» adlı Sovyet Dergisi, son sayısında, CIA'nın Batı Avrupa'da artan eylemlerini kınadı ve Cenevre ile Viyana'da Amerikan gizli servisleri için çalışan 44 Amerikan diplomatının adlarını yayınladı.

● KÜBA Hükümeti, İsrail ile barış anlaşması imzalayan Mısır'ın Bloksuzlar hareketi üyeliğinin askıya alınması yönünde yapılacak her girişimi destekleyeceğini açıkladı.

● PERU'da açıklanan ve gelecek yıl yürürlüğe girecek olan yeni anayasa, okuma yazma bilmeyenlere ilk kez seçme hakkı tanıyor.

● YENİ Çin Haber Ajansı yaptığı bir yorumda «SALT-2» Antlaşmasının Batı Avrupa için bir endişe kaynağı, hatta ABD'nin Avrupa'ya bir «ihanet» olduğunu öne sürdü.

TÖB-DER, FAŞİSTLERİN İŞGALİNDEKİ YURTLARIN KAPATILMASINI İSTEDİ

● Gazi Eğitim Enstitüsü öğrenci ve öğretmenleri okulun karşısındaki Şeker Yurdunun kapatılmasını istedi.

● Atatürk Eğitim Enstitüsünü korumakla görevli asker ve subayların arasında Samsun ve Selim ÜOD başkanlarının bulunduğu bildirildi

Ankara (Politika) — Gazi Eğitim Enstitüsü öğretmen ve öğrencileri ile ortak bir basın toplantısı düzenleyen TÖB-DER Ankara Şubesi Başkanı Tahsin Doğan, faşistlerin işgali altındaki tüm yurtların kapatılmasını istedi. Doğan basın toplantısında Atatürk Eğitim Enstitüsünde görevli asker ve subayların arasında Samsun ve Selim eski Ülkü Ocakları yöneticilerinin bulunduğunu belirtti.

Atatürk Eğitim Enstitüsünde gerçekleştirilen son bombalı saldırı ile CHP ağırlıklı hükümet döneminde 37'inci üyelerinin öldürüldüğünü hatırlatan TÖB-DER Ankara Şubesi Başkanı yetkililerin defalarca uyarılmasına karşın okulun hemen önünde bulunan faşistlerin işgali altındaki yurdun kapatılmadığını söyledi. Atatürk Eğitim Enstitüsünü korumakla görevli askerlerin ve subayların içinde Samsun ve Selim Ülkü Ocakları eski başkanlarının bulunmasını da çok anlamlı bulduklarını bildiren Doğan, Gazi Eğitim Enstitüsü karşısındaki Şeker Yurdunun da hemen kapatılması gerektiğini söyledi.

TÖB-DER Ankara Şubesi Başkanı Gazi Eğitim Enstitüsüne devam eden öğrencilerin Beşevler Bölgesinden gelip gitmelerinin engellendiğini belirterek Ankara TÖB-DER Şubesi ve Gazi Eğitim Enstitüsünde TÖB-DER üyesi öğretmenlerin Atatürk Eğitim Enstitüsünde mücadele veren öğretmenler ile omuz omuza olduklarını söyledi.

Toprak-Su 1. Bölge Müdürlüğü ve döner sermayeli işletmeler müdürlüğünde irade beyanı yapılacak

● Devrimci Toprak-İş Sendikası Ege bölgesinde hızla örgütleniyor

İzmir (Politika) — Toprak-Su 1. Bölge Müdürlüğünde yetkili sendikayı belirlemek amacıyla 20 Temmuz Cuma günü irade beyanı yapılacak.

DİSK'e bağlı Devrimci Toprak-İş ve TİS sendikalarının katılacağı irade beyanıyla ilgili olarak bir açıklama yapan Devrimci Toprak-İş Sendikası 13. Bölge Temsilcisi Önder Ekmekçioğlu, bu işyerlerinde daha önceden TİS Sendikasının yetkili olduğunu belirterek «Biz Devrimci Toprak-İş olarak örgütlenmemizi tamamladık ve yetki için Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurduk. TİS Sendikası da sahte üye fişleriyle başvurdu ve müdürlük yetkiyi TİS'e verdi. İtirazımız sonucu mahkemenin TİS'in yetkisini iptal etmesiyle bu işyerinde irade beyanı yapılması kararlaştırıldı. İşçiler sahte üye fişi düzenleyen uzlaşmacı sendikacılara en güzel yanıtı irade beyanında verecektir» dedi.

Yaklaşık 100 işçinin çalıştığı Toprak-Su 1. Bölge Müdürlüğü ve Döner Sermayeli İşletmeler Müdürlüğünde irade beyanı 20 Temmuz Cuma günü yapılacaktır.

Yağ üretiminde tekellerin denetimine son verilmesi isteniyor

● Köy-Koop ve TMMOB tarafından düzenlenen «Türkiye'de yağ sorunu» panelinde, yağ sorununun çözümünün yağ firmalarının kamulaştırılmasında yattığı belirtildi

Ankara (Politika) — Türk Mimar ve Mühendis Odaları birliği ile Köy-Koop'un ortaklaşa düzenledikleri «Türkiye'de yağ sorunu» adlı panel yapıldı. Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan'ında bir konuşma yaptığı panelde Türkiye Ziraatçılar Derneği, Ziraat Mühendisleri Odası, Yerel Yönetim Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı da birer tebliğ sundular.

Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan panelde yaptığı konuşmada yağ sorununun güncel bir sorun olduğuna değindi ve bunun çarpık sanayileşmeden doğduğunu belirterek köklü bir çözümün Türkiye'nin temel sorunlarının çözümüne bağlı olduğunu belirtti.

Türkiye Ziraatçılar Derneği'nce panele sunulan tebliğde yağ sorunun Türkiye'nin emperyalist - kapitalist sisteme bağlılığından kaynaklandığı belirtilerek devletin yağ tekellerini denetleyemediği, yağ sanayiinin ham maddesi tarım ürünlerinin üretiminin baltalandığı ve pazarlamanın kontrol altına alınmadığı anlatıldı. Çözümün sorunun kaynağından ayrı düşünülemeyeceği kaydedilen açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

«Halkın her türlü gıda gereksinimi zamanında yeterli ve ucuz olarak devletçe karşılanmalıdır.

— Yağ sektöründe ve diğer sektörlerdeki emperyalizme bağımlılığa son verilmeli, tekelci yağ fabrikaları kamulaştırılmalıdır. Bu aşamada bu yapılmasa bile söz konusu firmalar her bakımdan sıkı bir denetim altında tutulmalıdır.

— Yağ üretiminin ham madde üretiminden ithalatına ve dağıtımına kadar her kademede de ve bu kademelerdeki örgütlemelerde emekçilerin denetim olanakları mümkün olduğunca arttırılmalıdır.

— Yağ hammaddesi ve yağ imalatına ve tarımsal ürünlerinin ekiminde emperyalist tekellerin denetimine son verilmelidir.

— Yalnız yağ sorunu değil, tüm sorunları kökten çözecek olan tek yol ise, emperyalist - kapitalist sistemden kurtulmak ve demokratik halk iktidarını kurtarmaktan geçer.»

Hükümet bu hafta da 6 milyar lira bastı

Ankara (Politika) — Başbakan Bülent Ecevit taze para bulmakta ne denli güçlük çekiyorsa taze para basma konusunda o denli rahat hareket ediyor. CHP ağırlıklı hükümet her hafta basabildiği kadar parayı piyasaya sürüyor. Geçen hafta 142 milyar 755 milyon lira olan tedavüldeki para bu hafta 149 milyar 35 milyon liraya yükseldi.

Bir hafta önceye göre tedavüldeki para miktarındaki artış ise 6 milyar 279 milyon 831 bin 831 lira.

Bilindiği gibi Ecevit hükümeti bir önceki hafta da 9 milyar lira taze para basarak tedavüle sürmüştü. CHP ağırlıklı hükümetin son bir ayda piyasaya sürdüğü para miktarı böylece 24 milyar lira dolaylarına yükseldi.

Tüm bakanlıklarda memur öğrencilere izin verilmesi istendi

Ankara (Politika) — TÜM-DER, TÖB-DER Ankara Şubeleri ile Gazi-Der, AMMYO-DER yönetim kurulları ortak bir açıklama yaparak memur öğrencilere tüm bakanlıklarda izin verilmemesini kınadılar.

Açıklamada özetle şöyle denildi:

«Bütün başvurulara olumlu bir yanıt verilmezken, M.E.B.'lığı sadece bakanlığa bağlı kuruluşlarda çalışanların 1 aylık izinli sayılacaklarını karar altına aldığını bildirmiştir. Bu açıklama ile M.E.B. sadece kendini sorumluluktan arındırma yoluna gitmiş, diğer devlet dairelerinde çalışan memur-öğrencilerin ya memurluk ya da açlığa mahkûm olmasına açıktan açığa göz yummuştur.

TÜM-DER, TÖB-DER Ankara Şubeleri, Gazi-Der, AMMOY-DER yönetim kurulları olarak tüm okuyan memur öğrencilere anayasal hakları ihlal edilmeden izin hakkı tanınmasını isteğini tekrarlıyoruz.»

Kastamonu cezaevinde mahkumlar iki günlük açlık grevine gittiler

KASTAMONU (İSTA) — Ahmet Köklen adlı ilerici bir mahkumun insanlık dışı bir hücreye kapatılması üzerine Kastamonu Cezaevinde bir grup tutuklunun arkadaşlarının hücreden çıkartılması ve cezaevinde yaşam şartlarının düzeltilmesi için iki günlük açlık grevine gittikleri bildirildi.

Ahmet Kökten'in bir hücreye kapatılması üzerine önceki gün başlatılan açlık grevinde isteklerin Ahmet Köklen'in hücreden çıkartılması, bu hücreye mahkumların konulmaması, baskı ve işkencelere son verilmesi ve yaşam şartlarının düzeltilmemesi halinde mahkumların açlık grevini uzatacakları bildirildi.

İzmir'in Tepecik semtinde çıkan yangında 5 işyeri tamamen yandı

İzmir (AA) — Tepecik semtinin Kemer tren istasyonu yakınında önceki gece saat 03.00'de çıkan yangın, 8 işyerinin yanmasına ve 5 milyon lira maddi hasara neden oldu.

Bir Barış ve Sağlık Festivali'nden izlenimler

8. VARNA KIZILHAÇ VE SAĞLIK FİLMLERİ FESTİVALİ

İki yılda bir Bulgaristan'ın Varna kentinde yapılmakta olan «Uluslararası Kızılhaç ve Sağlık Filmleri Festivali»ne bu yıl Türkiye'den de bir delegasyon çağrılıydı. Türkiye delegasyonunda yeralan Dr. Dora Kalkan, festivalle ilgili izlenimlerini Politika için yazdı.

● Dr. Dora KALKAN

9 Haziran ile 18 Haziran arasında Bulgaristan'ın Varna kentinde 8. Uluslararası Kızılhaç ve Sağlık Filmleri Festivali yapıldı. Belgisi «İnsanlık Yolunda Barış ve Dostluğa Doğru» olan bu festivalin düzenleyicisi Bulgaristan Kızılhaç Örgütü idi. Uluslararası düzeyde çalışan ve pek çok ülkede örgütlenmiş, sağlık, sosyal yardım, doğal afetlerle savaşım da etkin bir kuruluş olan Dünya Kızılhaç, Kızılay, Kızıl Aslan ve Kızıl Güneş Örgütleri Birliği de düzenleyiciler arasında idi.

Bulgaristan'dan Kızılhaç örgütünün yanısıra Halk Sağlığı Bakanlığı, Eğitim Bakanlığı, Turizm Komitesi, Bulgaristan Televizyonu, Bulgaristan Sinematografisi, Sağlık Emekçileri Sendikası, Bulgaristan Film Yapımcıları Sendikası'nın büyük katkıları oldu.

Uluslararası düzeyde de olan festival, Uluslararası Kızılhaç Komitesi, Dünya Sağlık Örgütü ve UNESCO tarafından yardım ve destek görüyordu.

«Uluslararası Kızılhaç ve Sağlık Filmleri Festivali» ilk kez 1965 yılında gerçekleştirildi. Sağlık konularının uzun ve kısa metrajlı televizyon ve eğitim filmleri olarak işlendiği bu festival ilk gününden itibaren gördüğü uluslararası beğeni üzerine 2 yılda bir kez Varna kentinde tekrarlanıyor.

● FESTİVALİN AMACI

Festival, diğer film festivallerinden değişik olarak belirgin bir konuyu filmlerle işlemek üzere planlanmış. Bu konu: sağlık. Amaç bir yandan sağlık gibi tüm insanlığı ilgilendiren, ortak bir dille işlenebilecek ortak bir sorunu irdelerken diğer yandan da konuyu eğitim ve sanatla bağdaştırmak.

Bugüne kadar 8 kez tekrarlanan bu festivalde, sağlık sorunlarını tartışan 33 ülkenin hekimleri, sanatçıları, bilim adamları, film yapımcılarının işbirliği, festivalin amacına ulaştığının kanıtıdır.

Her gösterisinde binlerce kişinin bulunduğu festivalde gerçekten, «halk için halkla birlikte üretmek» gerçeğinin en iyi örnekleri de yaşandı. Özellikle kitle iletişim araçlarının önde gelenleri olan sinema ve televizyonda sağlık eğitimine halkın yaklaşımı ve ilgisi duygulandırıcı idi.

● FESTİVAL YALNIZ BİR FİLM GÖSTERİSİ OLMAKLA KALMADI

8. Varna Kızılhaç ve Sağlık Filmleri Festivali bize ideal bir festivalin örgütlenme modeli ve çalışması hakkında da çok iyi bir örnek oldu. Festivalin amacına yönelik programının dışında, kuramsal açıkoturum, konferans ve panellerin yapılması ve bunlara tüm ülkelerin temsilcilerinin katılması, Bulgaristan'ın ve Varna'nın bugününü tanıtan sosyal program ve festivalin günü gününe gelişmelerini yansıtan günlük bültenleri ile gerçekten her açıdan doyurucu idi.

● FESTİVALE KİMLER KATILDI?

Festivale 43 ülkeden 300'den fazla film ve 33 ülkenin delegasyonu katıldı. Katılanlar arasında hekimler, sağlık bilimcileri, Kızılhaç mensupları, film yapımcıları, prodüktörler, televizyon ve radyo yayıncıları, gazeteciler yazar ve diğer sanatçılar yer almaktaydı.

Festivale katılanlar arasında Vietnam Halk Cumhuriyeti'nin, Kore Cumhuriyeti'nin, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün, Brezilya, Küba gibi Güney Amerika ülkelerinden, Endonezya, Singapur, Japonya gibi Uzakdoğu ülkelerine kadar tüm sosyalist ve kapitalist ülkelerin hekimleri sanatçıları ve eğitimcileri vardı.

● FESTİVALE NE TÜR FİLMLER KATILDI?

Ön planda gelen filmler, sosyal yardımı ve doğal afetlere karşı savaşımı amaç edinmiş olan değişik ülkelerin Kızılhaç örgütlerinin ve yaptıkları hizmetlerin tanıtılması idi. Örneğin İngiltere'de Kızılhaç örgütü, trafik kazalarına acil yardımı işlerken, Hindistan Kızılhaç'ı güncel olan açlık sorununa karşı çabalarını sergiliyordu. ABD Kızılhaç'ı 19. yüzyılda, ülkede örgütün kurulma aşamasında emek harcayan hemşireleri anlatırken, Vietnam Kızılhaç'ı, Güney Vietnam'da uyuşturucu madde alışkanlığı edinmiş genç kadınların bu örgütten gördükleri yardımı yansıttı.

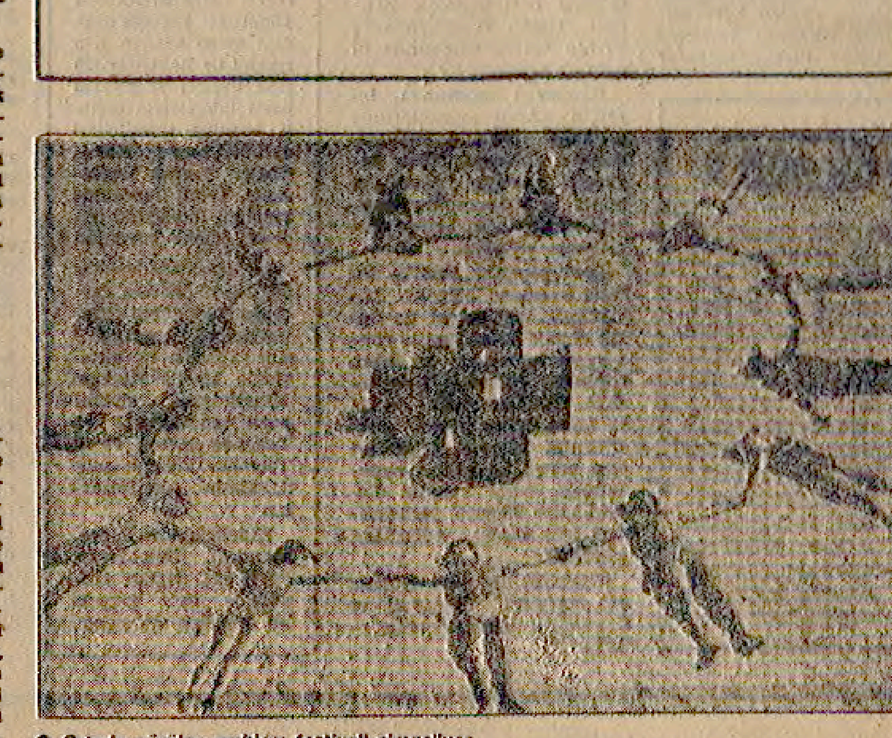
● Ortada görülen amblem festivali simgeliyor

Kısa filmler arasında bir yandan bilimsel veya belgesel yönleri ağır basan renkli, siyah-beyaz veya çizgi filmler gösterilirken, diğer yandan da güncelliği olan çevre kirliliği ve çevrenin korunmasına ilişkin bilgilendirici ve eğitici filmler vardı. Örneğin bilimsel filmler arasında kalp hastalıkları ve merkez sinir sistemi hastalıklarında son gelişmeler izleniyordu. Belgesel filmler de yeni bir cerrahi yöntemin geliştirilmesinden, alkol veya sigaranın zararlarının anlatılmasına kadar değişebiliyordu.

Uzun metrajlı konulu filmler arasında insan ve sağlık sorunlarına değişik yönlerden yaklaşan filmler vardı. Örneğin terörizm, etkin psikoterapinin sonuçları, hekimlerin yaşamı, bir hekimin politik bilinçlenmesi, çevre kirliliği veya tıbbi kurgu bilim gibi konular işleniyordu.

Televizyon filmleri de halk sağlığı konusunda eğitim ve bilinçlendirmeyi amaçlıyordu. Genel olarak doğum, ilk yardım, doğru ve yanlış beslenme, çocuk hastalıkları, kanserlerin gelişmesi gibi konularda aydınlatıcı bilgiler veriyordu.

Festivalde değişik konferans ve toplantılar yapılarak uluslararası yakınlaşması ve deney alışverişi sağlandı. Konferansların ilki televizyonda koruyucu hekimliğin geliştirilmesini savunan Uluslararası Sağlık Eğitimi Birliği'nin yaptığı film ve diğer işitsel - görsel iletişim araçları üzerine idi. Uluslararası Radyo - TV Birliği'nin konferansı ve Uluslararası Bilimsel Filmler Birliği'nin, «Araştırma Filmleri Sempozyumu» hep halk sağlığı konusunda kamuoyunun uyarılması ve eğitilmesini vurguluyordu.

Uzun ve kısa metrajlı filmler, TV ve eğitim filmleri gösterilirken bir yandan da Bulgaristan'da yaşam şeklini görme fırsatı yaratıldı.

Kreş ve anaokullarına yapılan ziyarette 4 yaşındaki çocukların günlük yaşamı ve eğitimlerini izleyenler tüm dünya çocuklarına bu mutluluğu dilediler. Çocukların mediko - sosyal konumu üzerine yapılan söyleşi ve çocukların kendileriyle yapılan görüşmeler ilginçti.

«Küçük Sanat Eserimi Sevdiniz mi?» adlı çocuk resim sergisi UÇY için hazırlanmıştı ve Varna Kültür ve Spor Sarayı'nda açıldı. Mutlu ve sorunsuz çocukların dünyasını ve fantezilerini yansıtması açısından öğreticiydi. Bir o kadar da duygulandırıcı, kıvandırıcı...

Aynı zamanda çocuk filmleri programı da düzenlendi. Polonya, Japonya, Bulgaristan ve Sovyetler Birliği'nin filmleri katıldı. Doğal afetlerden korunma yolları, dostluk ve dayanışmayı anlatan filmler çocuklara gösterildi. Ardından yapılan söyleşide küçük çocukların bile film izleme ve öğrenme yeteneğinin ne kadar gelişebileceği görüldü.

Japonya Çocuk - Çizgi Filmleri Dairesi Müdürü Katsuo - Takahashi, çocuk filmleri için şöyle diyor:

«— Sinema çocukların düşünce ve duygularını etkileyen önemli bir araç. Yapımcılar bunu bilerek çocuk filmi yapmalı. Ticari amacı olan tüm filmler çocuklar için zararlıdır. Ancak eğitimi gözeten filmler çocuklara uygundur.»

● VİETNAM DELEGESİ VE FESTİVAL BELGİSİ

Dr. NGuyen Van Thu, Vietnam Kızılhaç'ı ve Vietnam Ulusal Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu Başkanı, festivalle ilgili sorularımızı yanıtladı:

● Sosyalist Vietnam Cumhuriyeti ilk kez Varna Kızılhaç ve Sağlık Filmleri Festivali'ne katılıyor. Bu uluslararası forumda sizin ilginizi çeken nedir?

— Festivalin belgisi «İnsanlık Uğrunda Barış ve Dostluğa Doğru» bizi buraya çeken nedenlerin başında geliyor. Bildiğiniz gibi Vietnam çağdaş tarihin en korkunç savaşından yeni çıktı. Bu 30 yıl süren bir savaştı ve şimdi bile düşman hâlâ kapımızda bekliyor. Bunlara rağmen Vietnam delegasyonu olarak sağlık festivaline katıldık. Çünkü biliyorduk ki değişik ülke ve örgütlerden ve toplumsal düzenleri değişik olsa bile barış içinde yaşamaktan yana bir çok yetkili bu festivalde bulunacaktı. Festivalin belgisi bugün herzamankinden daha günceldir.

● Filmlerinize ilişkin görüşlerinizi bildirir misiniz?

— Festivale Vietnam Kızılhaç'ının hazırladığı 3 kısa metrajlı filmle katıldık. İlk filmimiz, Kızılhaç'ın son sel baskını sırasında halka yardımını göstermektedir. İkinci filmimiz bizde güncel olan bir toplumsal sorunu irdeliyor. Güney Vietnam'da hâlâ eski rejimin kalıntısı toplumsal yaralar var. Bunların en önemlisi uyuşturucu madde alışkanlığıdır. Film eğitim ve tedavi yolu ile bu insanları kazanma çabalarını anlatıyor. Diğer filmimiz de halen Vietnam topraklarında bulunan Kamboçyalıların Kızılhaç'tan gördüğü yardımı anlatıyor.

● Varna Festivali konusunda düşünceleriniz nedir?

— En büyük başarı bu kadar çok değişik ülkeden insanın bir araya gelmesidir. Festivalin belgisinde birleştikleri için buraya gelenler bizi umutlandırıyor. Vietnam Kızılhaç'ı adına bu tür festivallerin sayısının artmasını ve insanlık adına barış ve dostluğun gelişmesini dilerim.

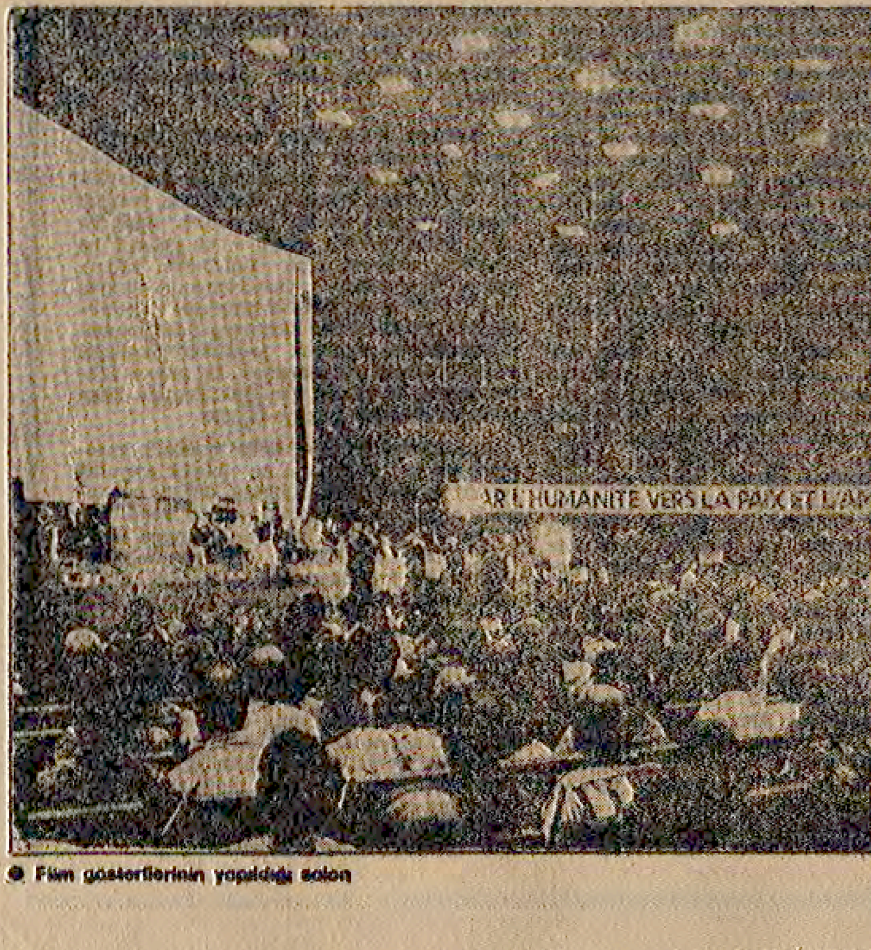

● Film gösterilerinin yapıldığı salon

Bir uzun direnişin, bir büyük yürüyüşün öyküsü...

SODA... SODA...

● Sedat UYSAL

Soda işçileri neler neler kazandı 18 ayda, işveren de milyonlar kazandı...

HERKESİN KAZANCI KENDİNE GÖRE

— 7 —

Soda fabrikasından çıkarılan 857 işçinin arasında 120'ye yakın CHP delegesi var. İsmet Şahin iş makineleri operatörüdür. 3 çocuk babasıdır, eline geçen maaş net 2 bin 800 liradır. İsmet Şahin işçi temsilcisidir. İsmet Şahin Mersin'in en büyük mahallesinin CHP delegesidir..

«Biz CHP için kanımızı, canımızı verdik. Yıllardır bu partinin üyesiyim. Çalıştık, didindik, beklediklerimiz vardı. İsteklerimiz, işbaşına getirdik, hükümet ettik. İçel'in dört parlamenteri vardır, bunca ay yüzlerini göremedik. CHP ağırlıklı hükümetin işçi sınıfı yararına bir tavır koymayışı bizim belimizi bükmüştür. Günümüzde bir parlamenter kilosuyla altın değerinde tutuluyor. Bizim fabrika yüzde 93 CHP üyesidir. Bizim fabrikada 120'ye yakın parti delegesi, ilçe yöneticileri, il gençlik kolları yönetim kurulu üyeleri, il disiplin kurulu üyeleri vardır. CHP ağırlıklı hükümet, kendi memleketimizin parlamenterleri bizim isteklerimize bakmamışlardır. Ankara'ya Genel Merkez'e, Genel Kurul'a gittiğimizde parlamenterlerle görüştük. Bakana kadar çıktık. «Hepimiz partinizin üyesiyiz, Ankara'ya da Genel Kurul için geldik, delegeyiz» dedik bir sonuç çıkmadı. Bu sorun yalnız Soda işçilerinin değil, tüm Türkiye işçi sınıfının sorunudur. Köylülerin sorunudur.»

* * *

Dursun Gelen işçi temsilcilerindendir. Fabrikanın Yağ Kısır Servisinde çalışır üç senedir. CHP Mersin İl Gençlik Kolları Yönetim Kurulu üyesidir..

«Bugüne dek hükümetimizden gerekli ilgiyi göremedik. İsterdik ki hiç birimiz işten atılmayalım. İsterdik ki toplu sözleşme imzalansın, isterdik ki bir yandan grevimiz ertelenip, diğer yandan işyerine soda ithal izni verilmesin. CHP'li ilerici parlamenterler, demokratik kuruluşlar ve tüm demokrat güçlerinin yaklaşımıyla soda sorununun kısa zamanda açıklık kazanacağına inanıyorum.»

* * *

Mehmet Özen bekardır. Eline geçen para 2 bin 84 lira 50 kuruştur. Mekanik Atölye kısmında çalışmaktadır fabrikanın..

«Bu bizim beklemediğimiz bir olay değildi. Zaten her vardığımız yerde engellemeye çalıştılar. Burada bizleri bekletmek çözüm değil. Zaten Soda'ya ait üç işyerinde grev devam ediyor, burası da dördüncü yer olur. Sonuç şu yada bu olur, ama edindiğim intiba neye malolursa olsun somut bir çözüm alınmadan gitmeyeceğiz. Sendikamız ve sendikamızın yöneticilerine güvenimiz sonsuzdur. Onlar ne derlerse onu yapacağız. Komitemiz karar verir, öleceğiz der ölürüz. Cesetlerimizi gönderirler memlekete.»

* * *

Mustafa Arslan Kalker işletmesinde dinamitçidir.

11 ile 4 yaşları arasında 4 çocuğu var. Eline geçen para 2 bin 460 lira. Ve tam tamına 5,5 senedir Soda sanayiinde çalışmaktadır..

«Düşünüyorum da ağbey bizsiz ne yapar bu adamlar bunca dinamiti. Bizsiz Soda düşünemezsin. Dinamit patlatırız. İş tehlikelidir, ama para az. Bu kadar para değil seni tedavi ettirmeye, hastaneye götürüp getirecek araba parasına bile yetmez. Düşünüyorum da ağbey gerçekten binlerce dinamit bıraktık biz bu adamlara. Düşünüyorum da kimler, ne için kullanıyorlardır bu dinamitleri şimdi.»

* * *

«Adım Mehmet Oktay. 1 çocuğum var, 4 senedir sodada çalışırım, torbalamada. 2 bin 50 lira geçer kimi zaman, kimi zaman 2 bin 100. Bizim çalışma koşulları zor ağbey. Sabah bir girersin, hem de elbiseleri yıkatıp girersin. Akşam bir çıkarsın, fırıncılara dönersin. Ama bizim üzerimizdeki ciğerlerimizdeki, gözümüzdeki un değil, kalker tozudur.»

* * *

Nurlu Atay 25 yaşına Karaman'daki konak yerinde girmiştir. Yürüyüş kolunda «işte ben bugün doğdum» demiştir. Nurlu Atay fabrikanın kuruluşundan beri muhasebe servisinde görevlidir. Sendika üyesi olduğu için altı kez servisi değiştirilmiş oradan oraya sürülmüştür. Bir keresinde vizite kağıdı verilmemiş kendisine.

«Kapıya yanaşmak yasaktı grev sırasında, su içmek, telefon etmek yasaktı. Birimiz düşse haber veremeyecektik doktora, hastaneye. (Dur) diye bağırırlardı makinalıları gösterip iki adım öne atsan.. Dururduk. Başaracağımıza inanıyorum. Kocatopçu'yu bir köşeye sıkıştırdık, amacımıza ulaştık. Geniş kitleler bizden söz ediyor... Bir gün toplu sözleşme de imzalanacak grev de sona erecek. Faşistler de sökülüp atılacak. İnanıyorum.»

* * *

Soda Fabrikası işçileri çok şey kazanmışlardır bu 18 ayda. İlk grev davulunu çaldığı günden, Ankara kapılarına dayandıkları güne kadar, deney kazanmışlardır; bilinç kazanmışlardır. Soda patronları da kazanmıştır 18 ayda. Milyonlar, milyarlar kazanmışlardır. Herkesin, her sınıfın kazancı kendine göre...

Soda Fabrikası işçilerinin, eşlerinin çocuklarının başından çok şey geçmiştir yollara düştükleri bugüne kadar.

Ve daha neler neler geçer; neler kazanırlar daha kimbilir..

— SON —

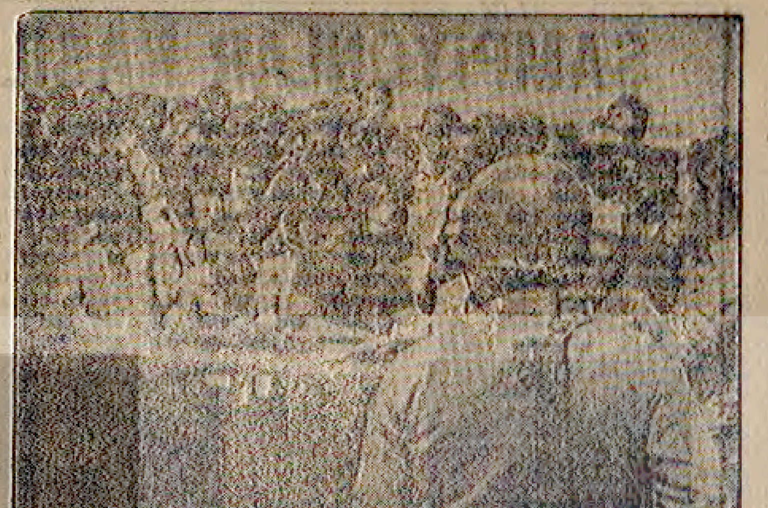
● Soda işçileri, Ankara kapılarında, Gölbaşı'nda yapılan basın toplantısında.

● Soda işçileri kararlı...

tırmık

AYDIN ENGİN

Özel Komando timi

Mısır'ın Ankara'daki Büyükelçiliği'ni basan ve elçilik görevlilerini rehin alan gerillalara karşı Başkent'teki askeri birliklerin önemli bir bölümünün görevlendirildiğini gazeteler yazdı. Tanklar, karlyerler (zırhlı ulaştırma araçları), panzerler, sonra alacalı bulacalı özel elbiselerini giymiş komando birlikleri filan Başkent'in bu noktasına yığıldı.

Ancak gazetelerin bu konudaki haberlerinin arasına küçük bir haber de sıkıştırılmıştı. Sizi bilemeyiz ama bizim ilgimizi çekti ve düşündürdü. Binadaki rehineleri kurtarmak amacıyla düzenlenecek bir «operasyon» için Batman'dan bir dağ komandosu tim'i getirildi. Hatta bu da yetmez düşüncesiyle daha sonra bir «tim» daha geldi.

— Ee, n'olmuş yani? Ne var bunda? diyenlere bir çift sözümüz var. Bir karşı-gerilla baskınında operasyonu yürütmek üzere görevlendirilecek «tim», koskoca Ankara'da yok. İstanbul'da da yok. Adana'da da yok. İzmir'de de yok. Samsun'da da yok.

Batman'da var.

Ne demektir bu?

Bu kadar seçkin, bu kadar «iyi» yetiştirilmiş bir askeri birlik niçin sürekli üssünü Batman'da seçmiştir dersiniz?

• • •

Sözü dolandırmayacağız. Kanatlı - 78 Tatbikatı'nı hatırlayınız. Komando askerlerinin «düşman» elindeki bir köyü kurtarmak üzere yapıp edeceklerini düzenleyen bu «tatbikat» sırasında, «düşman» olarak seçilen köye, Kürt giysilerine bürünmüş, hatta tatbikatın inandırıcı olması için bazı Kürtçe sözcükler kullanan figüran-komandolar yerleştirilmişti.

Daha da kestirmesi, Türkiye'de yapılan bir askeri manevrada «düşman» olarak Kürt halkı seçilmişti.

Biliyoruz, «tabu»dur bu konular. Üzerinde yazılıp çizilmesi zordur. Bizim emektar daktilonun tuşları bile şu anda, adeta konuya direniyor, yazmaktan çekinir bir hali var.

Nedir «tabu» olan?

Bırakınız derinlemesine incelemeleri, köklü eleştirileri, içinde «Kürt» sözcükleri geçen «cihet-i askeriyeyi» ilgilendiren ve «yüzeyden de olsa eleştiren» yazılar bugüne dek «tabu» sayılageldi.

Sayılageldi gelmesine de, bu «sayılagelme» biraz da Babıali denen bu yokuşun, tuzu kuru, karnı tok, sırtı pek, çoğu şoven, daha da çoğu gerici kalem erbabının mesleklerine, «yazarın sorumluluğu» ile değil «yazarın doyumluluğu» ile yaklaşmalarından oldu. Babıali'nin kendi kendine ördüğü bir sansür duvarının ürünüdür bu utanılası suskunluk.

Batman'dadır, «özel yetiştirilmiş komando - jandarma birlikleri.»

Suriye, Irak taraflarından bir askeri saldırıya karşı çete savaşı örgütlemek amacıyla mı? Sanmıyoruz. Suriye ve Irak'taki Baas ideologlarının -ki hepsi de iktidarda- Türkiye'ye karşı saldırgan bir tutum içinde olduklarını kimse iddia edemez.

Acaba, egemen güçlerin, başları iç politikada sıkıştıkça hortlattıkları «millî düşman kahpe Yunan» gerekçesiyle mi Batman'dadır bu birlikler? Galiba bu da uymadı. Ege nire, Batman nire?

Yoksa maocu partinin «sosyal emperyalist Rusya bize saldırdı, saldıracak» çığlıklarından mı etkilenmiş olabilir bu tim'leri Batman'a yerleştirenler? Gene uymadı galiba. Kars nire, Batman nire?

İran desek... demeyelim daha iyi. Ülkesinde özellikle ekonomik konularda oldukça «ilerici» ve «köklü» reformlar yapan Humeyni'nin de, İran'ın petrol sektöründe çalışan proletaryayı kendi disiplini altında toplamış TUDEH'in de Türkiye'ye karşı saldırgan bir tutumu olmadığını artık Birleşmiş Milletler'in kapıcısı bile kestirebilir. O zaman bu da uymadı. Üstelik Van nire, Batman nire?

Eee, ne kaldı?

Söyleyelim yurttaşlarımız kaldı. Türk halkıyla birlikte Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın ateşleri içinde savaşan Kürt'ler kaldı. Aynı topraklar üzerinde ve aynı emperyalist / kapitalist sömürünün tutsağı kılınan, aynı sınıf savaşımını veren Kürt proletaryası bunun yanısıra Kürt köylülüğü, Kürt anti-emperyalistleri kaldı.

Evet ama, Helsinki Sonuç Belgesine, Birleşmiş Milletler Kuruluş Bildirgesi'ne, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne imza atan, Atatürk'ün «yurtta sulh, cihanda sulh» belgisine her fırsatta sahip çıkan, bağlılık yeminleri eden Türkiye burjuvazisi de sınıfta kaldı.

1978 Türkiye'sinde «tabu»lara ömür biçmek olası değil. Uyanan, bilinçlenen ve örgütlenen halk, «tabu»ları birer birer, hatta beşer onar aşıyor.

• • •

Basın Savcısına not:

Sayın Savcı, yıllar boyu, gide gele epey aşina olduk. O yüzden uyarımızı gözardı etmemenizi dileyeceğiz. Bu yazıda «suç unsuru» aramak ve belki de bulmak mümkün. Ama söylediklerimizde en küçük bir yanlışlık var mı? Söylediklerimiz gerçek değil mi? Ve mezun olduğunuz «o» okulda, Hukuk'un gerçekle çelişemeyeceği daha ilk derslerde öğretilmedi mi?

Saygılarımızla...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

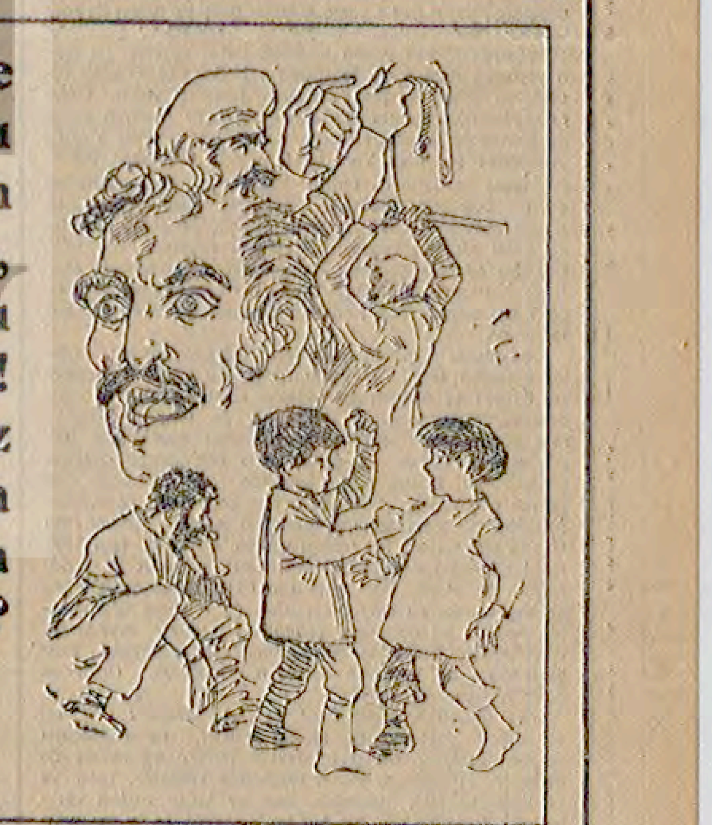

İkimiz de aynı çatının altından çıkmıştık, ama ne kadar da ayrı yollara saplanmıştık! Yollarımız ne zaman ve neden ayrılmıştı?

— 43 —

Tam eve girerken Heini Denneborg'la karşılaşmayayım mı? Benden iki yaş büyük olmasına rağmen boyu uzun değildi. Üstelik zayıf «annemin deyişiyle «çırpı gibi» olduğundan ara sıra birkaç tane patlatıverirdim.

Alaycı bir tavırla:

— Annen seni aradı; Kamçısı da elindeydi dedi.

Kaba bir şekilde:

— «Sana ne!» dedim. İteledim ve kapıya doğru yürüdüm. Bu zavallı şapkalar yüzünden bana ne olabilirdi sanki? Tabii hiçbir şey! Ama pek de emin değildim hani.

İnsanların kaderi, bazen garip bir şaşırtıcılıkla ve anlaşılması güç bir şekilde oluşmaktadır.

Daha geçenlerde, kendisine bugün taktığı adla Heinrich Maria Denneborg'dan, hiç de kan ve ateş içinde kalmış bir kentten geldiği izlenimi vermeyen lüks bir yılbaşı mektubu aldım.

«Sevgili Edvard! Beni Japonya'dan alıp Tayland'a kadar götüren bir Uzakdoğu turnesinden yeni yıl için en iyi dileklerimi yolluyorum sana. Bu yolculuğu Goethe Enstitüsü finanse ediyor. Çok parlak bir başarı kazandım burada. Bu ülke çok doğal, harikulade ve çekici şeylerle dolu. Sahi sen burayı tanıyordun, değil mi? Sevgilerle...»

Bu satırları okurken boğazıma bir şeyler saplandı. İkimiz de aynı çatının altından çıkmıştık, ama ne kadar da ayrı yollara saplanmıştık! Yollarımız ne zaman ve neden ayrılmıştı?

Heinrich Maria Denneborg kuklacı olmuş ve kendine ait kukla tiyatrosunu da kurmuştu. Eğer belleğimde yanlış kalmamışsa, bu işe Nazi döneminden önce, bir genç Katolikler ocağında başlamıştı ilk kez. Önceleri, bir ocaktan ötekine Westfalya içinden gidip geliyordu. Radyo'ya geçmeyi de başarınca, sürekli olarak siparişler almaya başladı. Nazi değilse de, piyeslerini gene aynı tarzda oynayıp duruyordu. Sadece konuları değiştirmişti. Birçok öykü ve masal adapte etti. Ben ne kendisini dinledim, ne de oyunlarını izledim. Yalnız onları okudum. Sanat değeri var mıydı? Bilmem! Savaştan sonra birbirimizle karşılaştık. Neredeyse hemen bir antifaşist kesilivermişti! Eh, ben de bu konuda bilinen bir «kişilik» sayıldığıma göre, bana karşı pek büyük bir yakınlık gösterdi. Küçük bir takım politik ayrılıkların ne önemi olabilirdi ki canım! Tekrar Radyo'ya ve Televizyon'a geçti. Bugün, tatillerini Cordola Köyü üstünde bulunan Tessin'de geçirmekte, oradan tren yolunun geçtiği yerin yanındaki boş araziyi seyredebilmektedir. Bir zamanlar bizim içinde kapatıldığımız barakaların bulunduğu araziyi. 1942 ve 1943'de gölün plajına inerken, yaz aylarının en kavurucu sıcakları altında, sanırım bizim dolgusunu yaptığımız taştan bendin üzerinden salınarak yürüye yürüye denize, serinlemeye gitmektedir.

Ondan sonra da, Vietnam «tuhaf, harikulade ve çekici şeylerle dolu»ymuş... Onunla ayrılışımız ne zaman başlamıştı acaba? Mektubunu okurken çocukluğumuzdaki bir olayı anımsadım.

Devrimden haftalar, belki aylar sonra, açlığımızın dürtüsüyle bir terkedilmiş fırın keşfettik. Niçin ve kimin tarafından bırakılmıştı, şu an hatırlamıyorum. Tekne hâlâ orada duruyordu. Pasta kalıpları ve fırın kürekleri filan da bulduk. Fırının kapısı ve metalden yapılmış öteki süsler de yerli yerinde duruyordu. Eski metal, o sıralar çok aranan hammadde idi. Her ikimiz de, karşısındakinin beklenen işareti vereceğini umarak göz ucuyla birbirimize baktık. Bir an sonra, Heini:

— «Sökelim onları» diye mırıldandı.

— «Haydi» diye ekledim.

Sahibi herhalde savaştan bir daha hiç dönmemiş, fırın da bütün bu süre boyunca öylece kalmıştı. Bizim için kapıyı ve parmaklığı yerinden söküp çıkartmak bir çeşit oyun oldu. Onları güpegündüz sokaklardan sürüye sürüye demirci dükkanına alıp gittik. Demirci koca koca elleri ve korkunç keskin bakışları olan iri yarı ve pis bir adamdı. Sinsi bir alayla sordu:

(Devamı Var)

Tekin Sönmez
Yeryüzü Sevdiğim
Şiirler
15 lira
TEMEL DAĞITIM

georges cogniot
KOMÜNİST ENTERNASYONAL
12,5 LİRA